

**ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლის და
საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის მიერ
2012 წელს შესრულებული სამუშაოს**

ა ნ გ ა რ ი შ ი

დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი (დკსჯეც) 2012 წელს საქმიანობას ახორციელებდა სახელმწიფო პროგრამების და ცენტრის დებულებით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად, როგორც საბიუჯეტო და პროგრამული დაფინანსებით, ასევე აშშ თავდაცვის საფრთხის შემცირების სააგენტოს და სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების მხარდაჭერით.

საანგარიშო პერიოდში დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრში განხორციელდა ფუნქციური და სტრუქტურული რეორგანიზაცია. ამ პროცესს ადგილი ჰქონდა ორგზის, 2012 წლის 3 იანვარს და 9 აგვისტოს. რეორგანიზაციის შედეგად შეიქმნა ახალი ორგანიზაციული სტრუქტურა. რეგიონული ლაბორატორიებისა და ეპიდემიოლოგიური სამსახურების შერწყმით 2012 წლის 1 იანვრისთვის შეიქმნა დაავადებათა კონტროლის რეგიონული ჯგუფები (შემდგომში განყოფილებები), რომელიც უზრუნველყოფს საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სისტემის ფუნქციონირებას მთელი ქვეყნის მასშტაბით.

2011 წლის 1 ოქტომბრიდან პილოტის სახით დაიწყო ტუბერკულოზის მართვის სახელმწიფო პროგრამის განხორციელება და უკვე 2012 წლისათვის სრულად დაკომპლექტდა ცენტრის რეგიონული ჯგუფები (შემდგომში განყოფილებები) აღნიშნული პროგრამის დიზაინის შესაბამისი ადამიანური რესურსით.

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სახელმწიფო პროგრამების წარმატებით განხორციელების მიზნით, 2012 წლის 9 აგვისტოს ჩატარებული რეორგანიზაციის საფუძველზე შეიქმნა სახელმწიფო პროგრამების დეპარტამენტი.

მოხდა ცენტრის თანამშრომელთა ახალი სამუშაო აღწერილობების შემუშავება შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულების ხელმძღვანელებთან ერთად.

სსიპ – ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი ჩაერთო დოკუმენტბრუნვის ელექტრონულ სისტემაში 2012 წლის 1 თებერვალს ცენტრალურ დონეზე, ნოემბრის თვეში – ცენტრის ლაბორატორიული მომსახურებისა და რეგიონალური ეპიდზედადამხედველობის დეპარტამენტის რეგიონული განყოფილებები.

2012 წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა მუშაობა სსიპ – ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის ადმინისტრაციული პროცედურების სახელმძღვანელოზე.

ინფექციურ და არაინფექციურ დაავადებებზე ცენტრის მიერ გაწეული მუშაობა – მონიტორინგი

დკსჯეც-ში საანგარიშო პერიოდში რეგულარულად ტარდებოდა სავალდებულო აღრიცხვას დაქვემდებარებულ გადამდებ დაავადებათა და მდგომარეობათა შესახებ ცენტრში

შესული შეტყობინებების აღრიცხვა, ანალიზი და შესაბამისი რეაგირება. შედგენილია 2011 წელს და 2012 წლის 6 თვეში რეგისტრირებული გადამდებ დაავადებათა ქვეყანაში გავრცელების კონიუნქტურული მიმოხილვები და წარდგენილია შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროში.

გადამდებ დაავადებათა დეპარტამენტი დღეისთვის არსებული სტრუქტურით შეიქმნა 2012 წლის აგვისტოს თვეში. აგვისტომდე არსებული ანალოგიური სტრუქტურა – ინფექციურ დაავადებათა დეპარტამენტი წარმოდგენილი იყო 4 განყოფილებით:

1. იმუნიზაციის;
2. აფეთქებებსა და ბიოტერორიზმზე რეაგირების;
3. აივ ინფექცია/შიდსის, ტუბერკულოზის, ვირუსული ჰეპატიტებისა და სქესობრივი გზით გადამდები დაავადებების;
4. ბაქტერიებისა და ვირუსების ეროვნული საცავი, ვივარიუმი, ზოონტომოლოგია და ბიოუსაფრთხოება.

2012 წლის აგვისტოდან შექმნილი სტრუქტურით გადამდებ დაავადებათა დეპარტამენტში არის 2 სამმართველო:

1. ეპიდზედამხედველობა და
2. ბაქტერიებისა და ვირუსების ეროვნული საცავი, ვივარიუმი, ზოონტომოლოგია და ბიოუსაფრთხოება.

გადამდები დაავადებები

2012 წლის მაისიდან შეიცვალა ქვეყანაში მოქმედი გადამდებ დაავადებებზე ეპიდზედამხედველობის წესი და ზედამხედველობას დაქვემდებარებულ დაავადებათა ჩამონათვალი; აღნიშნული ცვლილების შესაბამისად შემუშავდა:

- ზედამხედველობას დაქვემდებარებული გადამდები დაავადებების/მდგომარეობების სტანდარტული განსაზღვრებები;
- ეპიდკვლევის სტანდარტული კითხვარები;
- ჩატარდა ტრენინგები ყველა რაიონში ზედამხედველობის სისტემაში ცვლილების გაცნობის, სტანდარტული განსაზღვრებებისა და კვლევის მეთოდების სწავლების მიზნით.

გადამდები დაავადებების ერთეულ და ჯგუფურ შემთხვევებზე ზედამხედველობისა და რეაგირების მიზნით განხორციელდა:

- გრიპის 2011/2012 წლების სეზონის პროგნოზირება, მართვა, ანგარიშგება;
- მალარიის ელიმინაციის სტრატეგიული გეგმის შემუშავება/გადახედვა და მზადება „მალარიისგან თავისუფალი ქვეყნის“ სერტიფიცირებისთვის;
- ქვეყნის პოლიოთავისუფალი სტატუსის შენარჩუნების მიზნით, ჩატარდა დაფიქსირებული 14 მწვავე დუნე დამბლის (მდდ) შემთხვევის ეპიდკვლევა და კლასიფიცირება; მწვავე დუნე დამბლებსა და პოლიომიელიტზე ადექვატური გამოვლენის მაჩვენებელმა შეადგინა 1,72 (ნორმა 1);
- დიარეების გავრცელების კვლევა თბილისის ბაღებში შიგელოზისა და სალმონელოზის აფეთქებებთან დაკავშირებით;
- ჯილეხის გავრცელების მართვა, ანგარიშგება, პროგნოზირება;
- დაავადებათა ზედამხედველობის ელექტრონული ინტეგრირებული სისტემის მოწესრიგება და მონაცემთა გაწმენდა, დამუშავება, პროგნოზირება;
- სპეციალისტების ტრენინგები სხვადასხვა პროექტის ფარგლებში;
- უჩვეულო და მოულოდნელი ეპიდსიტუაციების კვლევა;

- შიგელოზის აფეთქება თბილისში;
- ჯილეხის მრავლობითი კერებისა და აფეთქებების კვლევა;
- ბოტულიზმის კერების კვლევა;
- ენტეროჰემორაგიული ემერიხიოზის შემთხვევათა კვლევა;
- ჯგუფური დიარეების ეპიდკვლევები საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში;
- ჰანტავირუსული ინფექციის (თირკმლის სინდრომით) შემთხვევის კვლევა გურიის რეგიონში; ჰანტავირუსული ინფექციის შესაძლო ჯგუფური შემთხვევის კვლევა იმერეთის რეგიონში;
- ყირიმ-კონგოს შემთხვევის კვლევა თბილისსა და შიდა ქართლში;
- ცოფის შემთხვევათა ეპიდკვლევა და სხვ.
- ჯანმრთელობის საერთაშორისო წესების (IHR 2005) მიხედვით ანგარიშგება, ჯანმო-ს რეგიონული ბიუროს ჯსწ საკონტაქტო პირის შეკითხვებსა და სხვადასხვა ქვეყნიდან შემოსულ შეტყობინებებზე დაუყოვნებელი რეაგირება;
- ჯანმო-სთან ანგარიშგება: ერთიანი ანგარიშგების ფორმით (JRF2011); წითელა-წითურის ერთეული შემთხვევების, გრიპისმაგვარი დაავადებებისა და მძიმე მწვავე რესპირაციული დაავადებების აგრეგირებული მონაცემების – ონლაინ რეჟიმში; მენინგიტებისა და როტავირუსების საყრდენი ბაზის ზედამხედველობის მონაცემების – სპეციალური ფორმატით, ყოველთვიურად;
- C ჰეპატიტის ეპიდზედამხედველობის გაუმჯობესების მიზნით ცენტრი მონაწილეობს C ჰეპატიტის ეროვნულ სამუშაო ჯგუფში;
- ტუბერკულოზის სახელმწიფო პროგრამის დიზაინით გათვალისწინებული კვლევებისთვის სასწავლო მასალების მომზადება, სპეციალისტების ტრენინგი (მ.შ. საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის), ეპიდზედამხედველობის კომპონენტის მუდმივი მონიტორინგი და კომუნიკაცია;
- ტუბერკულოზის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში გამოვლენილი ლატენტური და აქტიური ტუბერკულოზის შემთხვევების შესახებ ეპიდმონაცემების მართვა;
- კვლევის ჩატარება ტუბერკულოზის დაავადების შესახებ ცოდნისა და დამოკიდებულების შესწავლის მიზნით, სხვადასხვა ჯგუფებში: მოსახლეობა, სამედიცინო პერსონალი, ტუბ. დაავადებულები, პატიმრები;
- საქართველოში ტუბერკულოზის პრევენციის პროექტთან (USAID) თანამშრომლობით მონაწილეობის მიღება „ტუბერკულოზის მართვის ეროვნულ სტრატეგიის“ შექმნაში;
- ტუბერკულოზის შემთხვევებზე ეპიდზედამხედველობისთვის საჭირო განსაზღვრებების შემუშავება, ზედამხედველობის სტანდარტული ფორმატის შექმნა, შეტანა ელექტრონულ ინტეგრირებულ სისტემაში და მონაცემთა ხარისხის მონიტორინგი;
- აივ ინფექცია/შიდსის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში გამოვლენილი შემთხვევების ეპიდზედამხედველობა, კონსულტირება და გაგზავნა შესაბამისი სამედიცინო მომსახურების მისაღებად;
- ცენტრის მიერ მომზადდა „აივ ინფექცია/შიდსზე გლობალური ანგარიში – 2012“ და წარედგინა ჯანმო-ს, ევროპის დაავადებათა კონტროლის ცენტრსა და გაერო-ს;
- ჩატარდა 3 კვლევა:
 - მონაცემთა ტრიანგულაცია;
 - აივ ინფექცია/შიდსის გადაცემის გზების კვლევა;
 - აივ ინფექცია/შიდსის პროგრამების ფინანსური დეფიციტის კვლევა;
- დაიწყო აივ ინფექცია/შიდსის მონიტორინგისა და შეფასების ეროვნული სისტემის დანერგვა-განხორციელება, რაც მოიცავს მონაცემთა ბაზის გაუმჯობესებას, შესაბამისი

სპეციალისტების გადამზადებას ზედამხედველობის გაუმჯობესების მიზნით, შესაბამისი ინდიკატორების რევიზიას და ა.შ.

- სქესობრივი გზით გადამდებ დაავადებათა ეპიდზედამხედველობის მიზნით 2012 წლის მაისიდან ცენტრმა დაიწყო:
 - სიფილისის ნებისმიერი RPR დადებითი შემთხვევისა და გონორეის ერთეული შემთხვევის ეპიდზედამხედველობა;
 - შემუშავდა სიფილისისა და გონორეის ეპიდზედამხედველობის სტანდარტული განსაზღვრებები, ეპიდკვლევის ფორმები; დაიწყო შემთხვევათა ასახვა ელექტრონულ ინტეგრირებულ სისტემაში;
 - ეპიდზედამხედველობის სისტემის ცვლილების შემდგომ (2012 წლის მაისი) სულ დაავადებათა ზედამხედველობის ელექტრონულ ინტეგრირებულ სისტემაში ზედამხედველობა დამყარებულია სიფილისის 355 და გონორეის 81 შემთხვევაზე.

იმუნიზაცია

პროფილაქტიკური აცრებით ბავშვთა კონტინგენტის მოცვა საანგარიშო პერიოდში:

- 2012 წელს მიღწეულ იქნა რუტინული აცრებით მოცვის შედარებით მაღალი მაჩვენებლები შემდეგი ანტიგენების მიმართ:
 - BCG – 90,7%;
 - HepB0 – 87,5%;
 - DPT-HepB-Hib3 – 86,5%;
 - OPV3 – 87,8%;
 - MMR1 – 87,7%;
- უსაფრთხო იმუნიზაციის ჩასატარებლად აცრისშემდგომ უჩვეულო (არასასურველი) რეაქციებსა და გართულებებზე გაძლიერდა ეპიდზედამხედველობა და შესწავლა;
- მოხდა ეროვნულ კალენდარში ახალი ვაქცინის შეტანა: მომზადდა რეკომენდაციები აცრების ეროვნული კალენდრის მოდიფიკაციისთვის ახალი როტავირუსული ვაქცინის დანერგვის განსახორციელებლად;
- მომზადდა მასალა როტავირუსული ვაქცინის დანერგვის ხელშემწყობი ტრენინგების განხორციელებისთვის;
- იმუნიზაციის პროპაგანდისა და საზოგადოებასთან კომუნიკაციისთვის: ჩატარდა იმუნიზაციის ევროპის კვირეული – განხორციელდა საინფორმაციო კამპანია; სშჯსდ სამინისტროში გახსნილი ცხელი ხაზისათვის მომზადდა ხშირად დასმული კითხვები და პასუხები იმუნიზაციის შესახებ;
- ანტენატალური ზედამხედველობის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში რეგულარულად ხდებოდა ადგილებიდან HbsAg+ორსულ ქალთა სისხლის შრატების ტრანსპორტირება იფა მეთოდით დასადასტურებლად – სულ საანგარიშო პერიოდში რეგიონებიდან ჩამოტანილი და გამოკვლეული იქნა 560 სინჯი;
- განხორციელდა პროექტი – „რისკის ქვეშ მყოფი სამედიცინო პერსონალის, სამედიცინო სასწავლებლების სტუდენტებისა და მოზარდების იმუნიზაცია ჰეპატიტ ბ-ს საწინააღმდეგოდ“. პროექტის ფარგლებში: 7 რეგიონში (მცხეთა-მთიანეთი, შიდა ქართლი, ქვემო ქართლი, სამცხე-ჯავახეთი, გურია, სამეგრელო-ზემო სვანეთი, კახეთი) ჰეპატიტ ბ-ს საწინააღმდეგო ვაქცინის 3 დოზით აცრილი იქნა 6156 სამედიცინო პერსონალი, ხოლო თბილისისა და ბათუმში 2 დოზით – 6886 სტუდენტი და მოზარდი;

- იმუნიზაციის პროგრამული უზრუნველყოფისა და მონაცემთა გაუმჯობესების ფარგლებში მომზადდა მასალა ჯანმრთელობის ელექტრონული მოდულის იმუნიზაციის კომპონენტისთვის.

ბაქტერიებისა და ვირუსების ეროვნული საცავი, ზოოენტომოლოგია და ბიოუსაფრთხოება

დკსჯეც-ის ლაბორატორიული ხარისხის მართვის სისტემის ინფრასტრუქტურის და/ან ხარისხის მუდმივი გაუმჯობესების მეთოდოლოგიის მოდერნიზაციაში მონაწილეობა

დაწყებულია ლაბორატორიული მუშაობის ხარისხის პოლიტიკის, პროცესების და პროცედურების განსაზღვრა და დოკუმენტირება ISO საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისად:

- შემუშავდა:
 - ბიოუსაფრთხოების ზოგადი სტანდარტული სამოქმედო პროცედურები (ნაწილობრივ);
 - ლაბორატორიული კვლევების მოთხოვნის ფორმები;
 - „კლინიკური ნიმუშის აღების და მასთან მოპყრობის მეთოდული სახელმძღვანელო“ ადაპტირებული ვარიანტი;
 - დაავადებათა ზედამხედველობის ელექტრონულ ინტეგრირებულ სისტემაში (EIDSS) „ზოოენტომოლოგიური კომპონენტის“ ჩართვის შესახებ მეთოდური მითითებები;
 - ხარისხის მართვის სახელმძღვანელოს საცდელი ვარიანტი;
 - შედგა ლაბორატორიული დიაგნოსტიკისა და ბიოუსაფრთხოების ზოგადი სტანდარტული სამოქმედო პროცედურების „ცვლილებების ისტორია“(35);
- ჩატარდა შემდეგი დოკუმენტაციის გადახედვა-რევიზია:
 - ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის სტანდარტული სამოქმედო პროცედურები (ნაწილობრივ);
 - ლაბორატორიული ბიოუსაფრთხოების სახელმძღვანელო;
 - ბიოუსაფრთხოების მთავარი სახელმძღვანელო NCDC-თვის (თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი);
 - ლაბორატორიული ნიმუშის მართვის ზოგადი სტანდარტული სამოქმედო პროცედურა.

ბიოუსაფრთხოების ჯგუფის მიერ ორგანიზებულია/განხორციელდა:

- ბიოუსაფრთხოების 7 კაბინეტის სერტიფიცირება;
- ცენტრში შემოსული სინჯებისა და შემდგომი ლაბორატორიული კვლევის უზრუნველყოფის მიზნით შედგა ნიმუშის/სინჯის დაწუნების 74 ოქმი;
- ზოგადი ლაბორატორიული მზადყოფნისა და ბიოუსაფრთხოების დაცვის წესების შესრულების 12 შემოწმება;
- ავტოკლავების გამართული მუშაობის 46 ტესტირება და მაცივრების 11 შემოწმება;
- 7 რეიდი ბიოდაცვის მზადყოფნაზე;
- დაშვების დონეების შეცვლა-გაუქმების 12 აქტი;
- ცენტრის ინფიცირების მაღალი რისკის მქონე თანამშრომელთა აცრა – ჯილეხის ვაქცინით (44 პირი) და შავი ჭირის ვაქცინით (64 პირი);
- ლაბორატორიული სამსახურის თანამშრომელთა სამედიცინო შემოწმება – შემოწმება გაიარა 121-მა თანამშრომელმა;
- ლაბორატორიული სამსახურის თანამშრომელთა მიერ რესპირატორის მორგების უნარის ტესტირება – შემოწმდა 45 თანამშრომელი.

ბაქტერიებისა და ვირუსების ეროვნულ საცავში:

- შემოვიდა, დარეგისტრირდა, გადაითესა 50%-იან გლიცერინიან ბულიონში და მოთავსდა -80° C T-ზე 204 შტამი: *B. anthracis* – 68 შტამი; *F. tularensis* – 4; *B. melitensis* – 2; *B. abortus* – 1; *C. botulinum "B"* – 1; *N. Meningitidis* – 1; *S. aureus* – 7; *E. Coli* – 4; *Salmonella newport* – 13; *Salmonella enteritidis* – 3; *Bifidobacteria* – 14; *Sh. Sonnei* – 64; *Sh. Flexneri* – 3; *L. Pneumophilla* – 7 და *Listeria spp* – 12 შტამი;
- განახლდა და გადაეცა „BATTELLE“-ს რეგიონებში ტრეინინგის ჩასატარებლად ATCC – 110 შტამი;
- მოლეკულური ეპიდემიოლოგიის ლაბორატორიას დნმ-ს ექსტრაქციისათვის გადაეცა *B. anthracis* და *Y. pstbc* შტამები;
- გარე ხარისხის კონტროლისთვის მომზადდა და გადაეცა ATCC 14 შტამი;
- ბაქტერიოფაგების შესწავლისთვის გ. ელიავას სახელობის ბაქტერიოფაგიის და ვირუსოლოგიის ინსტიტუტის შესაბამის ლაბორატორიებს ერთობლივი სამუშაოს ჩასატარებლად გადაეცა გაცოცხლებული და განახლებული *B. anthracis* და *Y. pestis*-ის შტამები;
- შემოწმებული იქნა 31 სადუზინფექციო საშუალების ბაქტერიოციდული ეფექტი ATCC შტამებით; სულ ჩატარდა 69 ანალიზი;
- გამოკვლეული იქნა გარემოს ობიექტების და საკვების 324 საანალიზო ნიმუში; გამოიყო და შესწავლილ იქნა *Listeria*-ს 12 შტამი;
- შემუშავდა საცავის სტანდარტული ოპერატიული პროცედურები (SOP);
- მომზადდა და ლაბორატორიას გადაეცა ტულარემიის სადიაგნოსტიკო ანტიგენი.

ზოოენტომოლოგიური ჯგუფისა და ვივარიუმის თანამშრომელთა მიერ:

- გადამდებ დაავადებათა, მათ შორის განსაკუთრებით საშიშ ინფექციათა გამომწვევების რეზერვუარებსა და ვექტორებზე ეპიზოოტოლოგიური ზედამხედველობის მიზნით გამოკვლევები ჩატარდა საქართველოს 14 რაიონისა და ქალაქის ტერიტორიაზე;
- ეპიზოოტოლოგიური გამოკვლევები ჩატარდა 75 700 ჰა-ზე ღია და 1750 მ2 დახურული სტაციებში (შესწავლილია რეზერვუარებისა და ვექტორების სახეობრივი, გენერაციული, რაოდენობრივი მახასიათებლები);
- გამოჭერილია და ლაბორატორიულ სამსახურს გადაეცა ლაბორატორიული კვლევებისთვის სინანტროპული და ველურად მცხოვრები 257 მღრღნელი;
- მოპოვებული/ნაწახი და გამოკვლეულია რეზერვუარების 154 ბუდე;
- მოპოვებულია და გამოკვლეულია დაავადებათა გამომწვევების (პოტენციური გამომწვევი) ვექტორების – რწყილების 489 ეკზემპლარი;
- მოპოვებულია და გამოკვლეულია დაავადებათა გამომწვევების ვექტორების – კოლოების 3926 იმაგო და 4788 მატლი; კოლოების გავრცელებაზე გამოკვლეულია 488 ჰა; შესწავლილია 157 ღია წყალსატევი და 562 პირუტყვის სადგომი;
- მოპოვებულია და გამოკვლეულია დაავადებათა გამომწვევების (პოტენციური გამომწვევები) ვექტორების – ტკიპების 27282 ეკზემპლარი; გასინჯულია 3205 პირუტყვი, 5 კუ და 11 ძაღლი;
- ადებულია და ლაბორატორიულ სამსახურს გამოსაკვლევად გადაეცა ნიადაგის 2230 საანალიზო ნიმუში;
- მოპოვებული და გამოკვლეულია გარემო ობიექტების (თივა) 40 ერთეული;
- ვივარიუმში შენარჩუნებულია ლაბორატორიული ცხოველების ძირითადი რაოდენობა: თეთრი თაგვი – 687, ბოცვერი – 12, ზღვის გოჭი – 25;
- ლაბორატორიულ სამსახურს შესაბამისი კვლევებისთვის მიეწოდა 580 თეთრი თაგვი.

ბაქტერიოლოგიური კვლევები

საანგარიშო პერიოდში ცენტრის თბილისის ლაბორატორიაში შემოსული 703 საანალიზო ნიმუშის ბაქტერიოლოგიური კვლევის მიზნით ჩატარებულია 2812 ანალიზი და გამოყოფილი და იდენტიფიცირებულია 289 კულტურა, საიდანაც 237 შემთხვევაში განისაზღვრა ანტიბიოტიკების მიმართ მგრძობელობა.

ცოცხალი კულტურების მუზეუმს შესანახად გადაეცა შემდეგი კულტურები: *Listeria spp* – 1, *Salmonella newport* – 13, *Salmonella enteritidis* – 3, *Shigella sonnei* – 58, *MRSA* – 1, *E. coli* – 1/*ESBL* საექვო/, *N. Meningitidis* – 1.

ჩატარებულია მიმდინარე მიკრობიოლოგიური კვლევების ხარისხის გარე კონტროლის პროცედურა, რომლის შედეგადაც ლაბორატორია წარმატებულადაა სერთიფიცირებული ჯანმრთელობის ხარისხის სამსახურის (WHO Global Foodborne Infections Network External Quality Assurance Sytem) მიერ.

დღიურით მიმდინარე დაავადებების გამომწვევებზე გამოკვლეულია 117 ნიმუში, ჩატარდა 468 ანალიზი. გამოყოფილია *Shigella sonnei* – 6 კულტურა. რეგიონებიდან და ქალაქის კლინიკებიდან შემოსული 173 კულტურიდან იდენტიფიცირებულია *Listeria spp* – 1, *Salmonella newport* – 13, *Salmonella enteritidis* – 3, *Shigella sonnei* – 62, *Shigella flexneri* – 3 კულტურა. შესრულდა 692 ანალიზი; დაიდგა 43 ანტიბიოტიკომგრძობელობის ტესტი.

ეპიდზედამხედველობის სახელმწიფო პროგრამით გათვალისწინებული კვლევა

პროგრამის ფარგლებში გამოკვლეულია 197 საანალიზო ნიმუში; აქედან მწვავე დიარეის შემთხვევებიდან – 84 ნიმუში, საიდანაც გამოიყო *Shigella sonnei* – 11 კულტურა; ნოზოკომიური ინფექციებიდან – 93 ნიმუში (ჭრილობა – 5, სისხლი – 34, შარდი – 29, ნახველი – 25), გონორეაზე საექვო – 20 ნიმუში; ნიმუშების კვლევის მიზნით ჩატარდა 788 ანალიზი და გამოიყო შემდეგი გამომწვევები: *Pantoea spp* – 1, *E. Coli* – 1, *S. Epidermidis* – 6, *P. aeruginosa* – 4, *S. Aureus* – 1, *Kl. Pneumoniae* – 4, *Kl. Oxitoca* – 4, *Burkhol cepacia* – 2, *E. Faecalis* – 2, *Acinet. baumannii* – 6, *Moraxella catarrhalis* – 1, *Ps. luteola* – 1, *Chryseomanas luteola* – 1, *Enterobacter sakazakii* – 1, *St. Saprophyticus* – 2, *Serratia marcescens* – 2, *Hafnia alvei* – 1, *Citrobacter coseri* – 1, *Enterobacter cloaceae* – 1; დაიდგა 53 ანტიბიოტიკომგრძობელობის ტესტი.

პროექტის, „იმ პრობიოტიკების დახასიათება, რომლებიც არჩევითად იზრდებიან რძის ოლიგოსაქარიდებზე“, ფარგლებში გამოკვლეულია 82 საანალიზო ნიმუში.

განსაკუთრებით საშიში ინფექციების კვლევები

„საქართველოში არსებული ჯილეხით დაავადებული პაციენტების დიაგნოსტიკური და იმუნოლოგიური კვლევის“ ფარგლებში შემოსული 54 კლინიკური ნიმუშიდან ყველა აღმოჩნდა უარყოფითი; გარდა ამისა, განსაკუთრებით საშიში ინფექციების გამომწვევებზე:

- გამოკვლეულია ჯილეხზე საექვო სხვა შემთხვევები – შემოსული 192 კლინიკური ნიმუშიდან 106 შემთხვევაში დადასტურდა *B. anthracis* არსებობა, ხოლო ბაქტერიოლოგიური კვლევის შედეგად გამოიყო 55 კულტურა, რომელიც ჩაბარდა მუზეუმს;
- გამოკვლეულია 2276 გარემო ნიმუში ჯილეხის გამომწვევის არსებობაზე, გამოიყო 36 კულტურა და ჩაბარდა მუზეუმს;

- შესწავლილ იქნა 17 კლინიკური ნიმუში კამპილობაქტერიის არსებობაზე „Acute Flaccid Paralysis Project“-ის ფარგლებში, სადაც ყველა შემთხვევაში დაფიქსირდა უარყოფითი შედეგი;
- ცხელებით მიმდინარე დაავადებების კვლევის ფარგლებში შესწავლილ იქნა ლეპტოსპიროზის 20 რეფერენს-შტამი და გადაეცა ცენტრის მუზეუმს შესანახად;
- შესწავლილია 226 ცხოველური (ძალი, კატა, მგელი, მელა, მღრღნელი) ნიმუში ბართონელოზის გამომწვევის არსებობაზე, მიღებულია 2 კულტურა, რომელიც გადაეცა მუზეუმს; იგივე ნიმუშების კვლევა ბრუცელოზის გამომწვევის აღმოსაჩენად ყველა შემთხვევაში უარყოფითი შედეგით დამთავრდა;
- შესწავლილია 3 კლინიკური ნიმუში ბრუცელოზის გამომწვევის არსებობაზე, 2 შემთხვევაში გამოიყო კულტურა და გადაეცა მუზეუმს;
- გამოკვლეულია 20 კლინიკური და 5 გარემო ნიმუში ბოტულიზმის გამომწვევის არსებობაზე; კლინიკური ნიმუშების შემთხვევაში ყველა უარყოფითი შედეგით დასრულდა, ხოლო გარემო ნიმუშებიდან ბაქტერიოლოგიურად და ნეიტრალიზაციის რეაქციით დატიპირდა ბოტულიზმის გამომწვევის B ტიპი.

პროექტის „აქტიური ზედამხედველობა განსაკუთრებით საშიშ პათოგენებზე სამხრეთ კავკასიის რეგიონში“ – ფარგლებში ჩატარებულ იქნა ეპიზოოტოლოგიური კვლევები განსაკუთრებით საშიში ინფექციების – შავი ჭირის და ტულარემიის კერებში; ექსპედიციები მოეწყო საქართველოს 12 რაიონისა და ქალაქის ტერიტორიაზე (ქვემო ქართლი, შიდა ქართლი, კახეთი, იმერეთი, სამცხე-ჯავახეთი).

პროექტის ფარგლებში შავ ჭირზე, ტულარემიაზე, ნაწლავურ იერსინიოზზე და ფსევდოტუბერკულოზზე გამოკვლეულია: მღრღნელი – 264 ეკზ. (244 სინჯი); ექტოპარაზიტები – 27771 ეკზ. (698 სინჯი); ბუდე – 154 (154 სინჯი); ნიადაგი – 2230 ნიმუში; თივა – 40 ნიმუში; წყალი – 164 ნიმუში; ადამიანის სისხლი – 30 ნიმუში; კვლევის შედეგად გამოიყო: ექტოპარაზიტებიდან (ტკიპები – აკრეფილი ქართლის ტერიტორიაზე) *Fr. Tularensis* – 5 კულტურა; წყლიდან *Legionella* – 6 კულტურა. მიმდინარეობს სხვადასხვა წყაროდან მიღებული მასალის კვლევა იერსინიოზზე და ტულარემიის გამომწვევებზე.

სეროლოგიური კვლევები

- უსაფრთხო სისხლის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში ჩატარებულია 1060 დონორის გამოკვლევა HBsAg, anti-HCV და anti-HIV რეტესტირების მიზნით (სკრინინგი+კონფირმაცია; სულ 3210 კვლევა);
- ეპიდზედამხედველობის სახელმწიფო პროგრამის დიარეების კომპონენტის ფარგლებში გამოკვლეულია 81 ნიმუში მწვავე დიარეის და 6 ნიმუში ქრონიკული დიარეის შემთხვევაში, შესაბამისად ჩატარებულია 348 კვლევა სხვადასხვა სავარაუდო გამომწვევზე, მწვავე დიარეების შემთხვევაში როტა, ადენო და ნოროვირუსებზე, ხოლო ქრონიკული დიარეების შემთხვევაში შემდეგ გამომწვევებზე *Giardia Lamblia*, *Cryptosporidium parvum*, *Clostridium difficile*, *Entamoeba Hystolitica*;
- მენინგოენცეფალიტებისა და ჰემორაგიული ცხელებებით მიმდინარე დაავადებების ეპიდზედამხედველობის კომპონენტის ფარგლებში შემოვიდა 1013 ნიმუში, რომელიც გამოკვლეული იქნა სხვადასხვა ვირუსულ ინფექციების გამომწვევებზე (*Borrelia burgdorferi*, *Chikungunya virus*, *CCHF*, *Dengue*, *Ehlichia*, *Hanta*, *Rickettsia*, *TBEV*, *West Nile virus*) და ჩატარდა სულ 3440 კვლევა;
- აივ ინფექცია/შიდსის კვლევის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში გამოკვლეული იქნა 284 ნიმუში იმუნობლოტინგის მეთოდით;

- ფონდი „კურაციოს“ დაკვეთით ა/სამთავრობო ორგანიზაცია „ბემონიდან“ შემოვიდა 1768, ხოლო „თანადგომიდან“ 766 საანალიზო ნიმუში; ჩატარდა შესაბამისად 2534 სკრინინგული კვლევა შიდსზე, 277 შიდსის კონფირმაცია იმუნობლოტინგით და 766 ნიმუში გამოკვლეული იქნა სიფილისზე TPHA მეთოდით;
- დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის პროგრამის ფარგლებში გამოკვლეული იქნა 553 ორსული ქალი B ჰეპატიტზე კონფირმაციული მეთოდით, შედეგი დადასტურდა 535 შემთხვევაში;
- ეპიდზედამხედველობის სახელმწიფო პროგრამის სექსობრივი გზით გადამდებ დაავადებათა კვლევის კომპონენტის ფარგლებში შემოსული იყო სისხლის 7 ნიმუში, რომლებიც გამოკვლეულ იქნა სიფილისზე TPHA და RPR – რაოდენობრივი მეთოდებით, ყველა ნიმუში იყო დადებითი;
- 2012 წელს დასრულდა 2006 წელს დაწყებული ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ დაფინანსებული კვლევა „როტავირუსული გასტროენტერიტები საქართველოში“, რომლის მიზანი იყო როტავირუსული ინფექციის ტვირთისა და ფონური მაჩვენებლის განსაზღვრა დიარეით მიმდინარე დაავადებებში. კვლევის პერიოდში შესწავლილია 4089 შემთხვევა; დადებითი შემთხვევები 1313 (33%) გადაიზავნა მინსკსა და CDC-Atlanta-ში რეტესტირების მიზნით; შედეგების დამთხვევა იყო 100%;
- ლაბორატორიის ბაზაზე მიმდინარეობს ჯანმო-ს მიერ დაფინანსებული წითელა-წითურას შემთხვევათა კვლევა; კვლევის ფარგლებში 2012 წელს ორჯერ (იანვარში და დეკემბერში) იქნა მიღებული წითელა/წითურას პროფესიული პანელი პროფესიული ტესტირებისთვის. შეფასებამ ორივე შემთხვევაში 100% შეადგინა. 2012 წლის იანვარში ლუქსემბურგის წითელა-წითურას რეგიონალურ ლაბორატორიაში გადაგზავნილ იქნა ნიმუშები რეტესტირების მიზნით და ცენტრის ლაბორატორიის შედეგები 100%-ით დაემთხვა ლუქსემბურგის რეგიონალური ლაბორატორიის შედეგებს. 2012 წელს ჩატარდა 99 კვლევა წითელაზე, 104 კვლევა წითურაზე და 48 კვლევა პარავირუსებზე; დადებითი შედეგი დაფიქსირდა წითურას 2 და წითელას 1 შემთხვევაში;

მოლეკულური ბიოლოგია

- გარემო ნიმუშებიდან გამოყოფილია *B. anthracis* 34 სავარაუდო იზოლატი; *B. anthracis*-ზე გამოკვლეულია ასევე 237 კლინიკური ნიმუში; მეთოდი – Real-time PCR; MLVA 224(WRAIR); SNP 3420 (GG18);
- საანგარიშო პერიოდში მიღებული და Real-Time PCR გამოკვლეულია *Brucella*-ს 8 კულტურა, ბოლო წლებში გამოყოფილ 12 კულტურაზე შესრულდა MLVA;
- *Y. pestis* არსებობაზე Real-Time PCR გამოკვლეულია სავსე მასალა – სულ 120 სინჯი, სამუხეუმო კულტურებზე ჩატარდა 46 ექსტრაქცია, 300 სეკვენირება და PFGE 40;
- *Y. pseudotuberculosis* Real-Time PCR გამოკვლეულია 40 კულტურა (P508);
- *Fr. tularensis* 64 შტამიდან გამოყოფილ დნმ-ებზე გაკეთდა MLVA ტიპირება პრაიმერებით; *Fr. tularensis* შტამებზე გაკეთდა 224 SNP ანალიზი, *Fr. tularensis*-ზე Real-Time PCR გამოკვლეულია სავსე მასალა – სულ 17 სინჯი;
- *Shigella sonnei* 38 კულტურა შესწავლილ იქნა PFGE მეთოდით;
- Real-Time PCR მეთოდით გამოკვლეულ იქნა 16 კლინიკური ნიმუში CCHF-ზე;
- ჰემორაგიულ *E. coli*-ზე stx1, stx2, eae, Ehly მარკერებზე შესწავლილია 159 კლინიკური სინჯი;
- ცოფის გამომწვევზე გამოკვლეულია ადამიანის ნერწყვის 4 ნიმუში და ძაღლის ტვინის 1 ნიმუში – Real-time PCR და სეკვენირებით;
- ბიფიდობაქტერიების არსებობა შესწავლილია 70 კლინიკურ ნიმუშსა და 470 კულტურაში; მეთოდი PCR (P509);

- **TAP 4** პროექტის ფარგლებში ჩატარებულია 2000 PCR კვლევა რიკეტსიებზე, ერლიხიებსა და ბორელიებზე.

ვირუსოლოგია

ჯანმო-ს ევროპის რეგიონალური პოლიომიელიტის რეფერალური ლაბორატორიიდან 2012 წელს მიღებული პროფესიული პანელებიდან უნდა დადგენილიყო თითოეულ სინჯში პოლიო და სხვა ენტეროვირუსების არსებობა და ტიპირება. მიღებული შედეგები 100%-ით დაემთხვა ჯანმო-ს რეფერალური ლაბორატორიის შედეგებს. ჯანმო-ს რეკომენდაციით ლაბორატორიამ ყოველწლიურად უნდა განახორციელოს მინიმუმ 150 სინჯის გამოკვლევა. 2012 წელს ლაბორატორიულად გამოკვლეულია 174 სინჯი. პოლიომიელიტისა და სხვა ენტეროვირუსების გამოსაყოფად კვლევა უჯრედოვანი კულტურების გამოყენებით მოხდა 85 სიმჯიდან, აქედან დადებითი შედეგით 12 შემთხვევაში (4 – PV2, 2 – PV3, 6 – NPEV); ჩამდინარე ნახმარი წყლების 89 სინჯიდან, აქედან დადებითი შედეგით 45 შემთხვევაში (5 – PV2, 1 – PV3, 39 – NPEV).

მალარიის კვლევა

საანგარიშო წლის განმავლობაში მალარიაზე ჩატარებულია 523 დაავადებაზე საექვო შემთხვევის კვლევა, შესაბამისად სისხლის პრეპარატი იყო 1046; აქედან მალარიის დიაგნოზი დაესვა 5 ადამიანს. 3 შემთხვევა იყო შემოტანილი ტროპიკული მალარია (*p. falciparum*) და 2 სამდღიანი მალარია (*p. vivax*), ჩატარდა 20 Real-time PCR კვლევა.

გრიპის კვლევა

გამოკვლეულია 1350-მდე ნიმუში (ცხვირისა და ხახის ნაცხი). ჩატარებულია RT-PCR-კვლევა, რომლის შედეგადაც 36 შემთხვევაში დაფიქსირდა A/H1N1 ტიპის გრიპის ვირუსი, 18 შემთხვევაში A/H3, და 25 შემთხვევაში – B ტიპის ვირუსის არსებობა.

ჯანმო-ს მიერ ჩატარებულ გარე კონტროლის ფარგლებში გაკეთდა 10 ნიმუშის RT-PCR კვლევა, კვლევის შედეგები გაიგზავნა ჯანმო-ს გრიპის რეფერალურ ლაბორატორიაში ჰონგ-კონგში, კვლევის შედეგები 100%-ით დადასტურდა.

ლეიშმანიოზის გამომწვევზე ჩატარებული იყო კვლევები ადამიანიდან აღებულ 984 საანალიზო ნიმუშზე, სწრაფი ტესტით – 680 ცხოველში, მიკროსკოპია – 237.

რეგიონული განყოფილებები

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ერთიანი ლაბორატორიული ქსელის შექმნა

დასრულდა ლაბორატორიული ქსელის სარეაბილიტაციო სამუშაოები სრული მასშტაბით. განხორციელდა ლაბორატორიული ქსელისათვის ტექნიკური აღჭურვის კომპლექტაცია, ადამიანური რესურსების შერჩევა, სასწავლო/სატრენინგო პროგრამების შემუშავება და პარტნიორებთან ერთობლივად განხორციელება. შეფასდა ლაბორატორიების მდგომარეობა და დაიგეგმა 2013 წლისათვის აქტიურ ლაბორატორიულ საქმიანობაზე მათი გადაყვანა.

- ქუთაისის ზონალური დიაგნოსტიკური ლაბორატორიის მიერ განხორციელებული კვლევები:

- **ბაქტერიოლოგია:** სულ ბაქტერიოლოგიურ ლაბორატორიაში განხორციელდა 17563 კვლევა, მათ შორის სახელმწიფო ვალდებულებების ფარგლებში 975, საიდანაც ანტიბიოტიკების მიმართ მგრძნობელობა განისაზღვრა 3844 შემთხვევაში. სულ გამოყოფილი და იდენტიფიცირებულია სხვადასხვა სახეობის 1083 კულტურა, ძირითადად: *S. aureus* – 256, პირობით პათოგენური მიკრობები ენტერობაქტერიების ოჯახიდან – 680, *E. coli* (სხვადასხვა ჯგუფის) – 70; ლაბორატორიაში გამოიყო და თბილისში შემდგომ გადაიგზავნა: *B. anthracis* – 5 კულტურა, *Brucella abortus* – 1 (როზბენგალის ტესტით – 4 დადებითი შედეგი იყო ბურცელოზზე), *S. Aureus* – 2, *S. Epidermidis* – 1, *Streptococcus spp* – 5, *Acinetobacter spp* – 5, *Klebsiella spp* – 4, *P. aeruginosa* – 2, *Enterococcus spp* – 2, *Candida*-ს გვარის სოკოები – 7, *C. Pseudodiphthericum* – 4, *S. Flexner* – 3, *Salmonella spp* – 15, *E. coli* O₁₄₃ – 1, *S. Aureus* – 2, *St. Spp* – 3, *Leuconostoc* – 7, *Klebsiella spp* – 1, *P. aeruginosa* – 1.
- **მოლეკულური ბიოლოგია:** ჯილხის გამომწვევზე გამოკვლეული 39 საექვო შემთხვევიდან, გამომწვევის არსებობა დადასტურდა 9 შემთხვევაში; ბრუცელოზზე გამოკვლეული 2 საექვო შემთხვევა უარყოფითი შედეგით დასრულდა;
- **სეროლოგიური კვლევები:** 2012 წელს სულ განხორციელდა – 6529 გამოკვლევა, მათ შორის სახელმწიფო ვალდებულებების ფარგლებში – 294; HIV-ზე გაკეთებული 1437 გამოკვლევიდან დადებითი შედეგი მიღებულია – 1 შემთხვევაში, რომელიც დასადასტურებლად გაიგზავნა თბილისის ლაბორატორიაში; HCV ჩატარებული 15 გამოკვლევიდან 13 შემთხვევაში მიღებულია დადებითი შედეგი; ასევე: MV IgM – 27 საანალიზო ნიმუშის კვლევიდან – 1 დადებითი, MV IgG – 30 ანალიზიდან – 28 დადებითი, HSV IgM – 35 ანალიზიდან – 16 დადებითი, HSV IgG – 40 ანალიზიდან – 29 დადებითი, TOXO IgM – 27 ანალიზიდან – 3 დადებითი, TOXO IgG – 32 ანალიზიდან – 14 დადებითი, Chl. IgM და IgG 25 ანალიზი დასრულდა უარყოფითი შედეგით;
- **სწრაფი ტესტით:** HCV 90 ანალიზიდან დადებითი შედეგი მიღებულია – 19 შემთხვევაში; HBsAg – 70 ანალიზიდან – 10 დადებითი შედეგი, სიფილისის RPR ტესტი – 60 ანალიზი უარყოფითი შედეგით;
- 2012 წელს სერიოლოგიურმა ლაბორატორიამ ასევე გააკეთა 313 ანალიზი, ორსულ ქალთა B ჰეპატიტზე კვლევისას მიღებული დადებითი ნიმუშების; მათ შორის შედეგი დადასტურდა 292 შემთხვევაში;
- ეპიდზედამხედველობის პროგრამის ფარგლებში გაკეთდა TPHA-ზე 5 კვლევა, მათ შორის დადებითი შედეგით – 3.
- **ტუბერკულოზზე ზედამხედველობის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში** გამოკვლეული იყო – 7175 პაციენტი, მათ შორის – ქიმიოკონტროლი გაუკეთდა – 1475 პაციენტს, ხოლო დიაგნოსტიკა – 5700 პაციენტს;
- სულ გაკეთდა – 14263 ანალიზი, მათ შორის ქიმიოკონტროლის – 2923, ხოლო სადიაგნოსტიკო – 11340;
- გამოკვლეული ბაქტერიაგამომყოფი პაციენტების საერთო რაოდენობა იყო – 434, მათ შორის ქიმიოკონტროლი გაუკეთდა – 113-ს, ხოლო სადიაგნოსტიკო იყო – 321;
- დადებითი ნაცხების საერთო რაოდენობა დაფიქსირდა სულ – 741, მათ შორის ქიმიოკონტროლის – 164, სადიაგნოსტიკო – 577;
- გამოკვლევის შედეგების მიხედვით სულ დაფიქსირდა: სენსიტიური ფორმები – 668; რეზისტენტული ფორმები რიფამპიციინზე და იზონიაზიდზე – 148; რიფამპიციინზე რეზისტენტული ფორმები იყო – 13, იზონიაზიდზე რეზისტენტული ფორმები – 114;

- ვიშნევსკაია–როსტროპოვიჩის პროგრამის, („საშვილოსნოს ყელის ნაცხის მოლეკულურ-გენეტიკური კვლევა *Chlamidia trachomatis* და *Neisseria gonorrhoeae*“), ფარგლებში - მოლეკულურ-გენეტიკური იდენტიფიკაცია *Chlamidia trachomatis* და *Neisseria gonorrhoeae* ინფექციების დადგენა საშვილოსნოს ყელიდან აღებულ ნიმუშებში – სულ ჩატარდა 450 ნიმუშის გამოკვლევა ქლამიდიაზე და გონორეაზე, შესაბამისი 450 შიდა კონტროლებით, 12 შემთხვევაში დადასტურდა *Chlamydia trachomatis* არსებობა.
- **ბათუმის ზონალურ დიაგნოსტიკურ ლაბორატორიაში:**
 - 2012 წელს ჩატარდა 8499 ბაქტერიოლოგიური ანალიზი, მათ შორის სხვადასხვა კლინიკური მასალის კვლევა პათოლოგიურ ფლორაზე – 4362 შემთხვევაში, არაბიოლოგიური მასალის (სტერილური საგნები და ხელსაწყოები, ინვაზიური სამედიცინო აპარატურა) სტანდარტული მიკრობიოლოგიური კვლევა და სხვა სანიტარული კვლევები – 4137; იდენტიფიცირებული იქნა პათოგენური და არა-პათოგენური ფლორა – სტაფილოკოკები (*St. aureus, St.epidermidis, St.haemoliticus*) – 1055; სტრეპტოკოკები: (*Str. Viridans, Str.piogenes, Str.agalactiae* (მ.შ. D ჯგუფის სტრეპტოკოკები)) – 514; გრამუარყოფითი ჩხირები, ენტერობაქტერიები (*E. coli*) – 1477; გრამუარყოფითი ჩხირები – *Acinetobacter, Citrobacter, Pseudomona, Proteus* – 129; *listeria* – 1; *Candida* – 45 და სხვა;
 - ლეგიონელაზე ჩატარდა – 72 კვლევა, მათ შორის გარემოს ნიმუშებზე – 71, 1 ადამიანის მასალიდან;
 - იდენტიფიცირებული კულტურების უმრავლესობას დაედგა ანტიბიოტიკოგრამა – სულ 3160 კულტურას;
 - ჩატარდა ჯილეხზე საექვო 4 შემთხვევის კლინიკური მასალის ბაქტერიოლოგიური და პჯრ კვლევა (პჯრ კვლევით დადასტურდა 2 შემთხვევა);
 - ბრუცელოზზე გამოსაკვლევად შემოსული საექვო შემთხვევებიდან 5 ნიმუშს ჩაუტარდა ბაქტერიოლოგიური და 10-ს სეროლოგიური კვლევა; დიაგნოზი დადასტურდა 2 შემთხვევაში;
 - სულ ჩატარდა 458 სეროლოგიური კვლევა; მათ შორის: ლეპტოსპიროზზე დიაგნოსტიკის მიზნით გამოკვლეულია 44 შემთხვევა (19 დადასტურებული), ბორელიოზზე – 15 (დადასტურდა – 5), ენტეროვირუსულ ინფექციებზე – 53 ნიმუშის კვლევა (19 დადებითი შედეგით), ციტომეგალოვირუსზე – 123 კვლევა (დადებითი შედეგი – 53), ტოქსოპლაზმოზზე – 97 კვლევა (დადებითი შედეგი – 30), ჰერპეს ვირუსზე 101 კვლევა (დადებითი – 19), ქლამიდიოზზე – 36 (დადებითი – 1), ჰელმინთებზე 22 (დადებითი – 2);
 - ჩატარდა 66 ნიმუშის მიკროსკოპია ჰელმინთებზე;
 - ორსულთა კვლევა კონფირმაციული მეთოდით B ჰეპატიტზე ჩაუტარდა 207 ნიმუშს, დადასტურებული შედეგით – 200 შემთხვევაში;
 - გრიპზე ეპიდემიამხედველობის ფარგლებში ჩატარდა 156 ნიმუშის კვლევა, მათგან 38 ნიმუში გაიგზავნა კონფირმაციისთვის თბილისში;
 - ბაქტერიოსკოპიული გამოკვლევა ტუბერკულოზზე ჩატარდა სულ 4766 შემთხვევაში, ჩატარებულია 9274 კვლევა, მათ შორის მგბ (+) ნაცხების რაოდენობა – 528.

- ლოკალური ლაბორატორიები 2012 წელს ჩართული იყვნენ მხოლოდ ტუბერკულოზის სახელმწიფო პროგრამაში; მათ მიერ შესრულებულია შემდეგი ბაქტერიოსკოპიული კვლევები:
 - *ზუგდიდის ლაბორატორიაში*: გამოკვლეული შემთხვევების საერთო რ-ბაა 1804; ჩატარებული ანალიზები – 3580; ბაქტერიოსკოპიით დადებითი შემთხვევები – 274;
 - *ფოთის ლაბორატორიაში*: გამოკვლეული შემთხვევების საერთო რ-ბაა 1209; ჩატარებული ანალიზები – 2240; ბაქტერიოსკოპიით დადებითი შემთხვევები – 132;
 - *ახალციხის ლაბორატორიაში*: გამოკვლეული შემთხვევების საერთო რ-ბაა 1401; ჩატარებული ანალიზები – 2697; ბაქტერიოსკოპიით დადებითი შემთხვევები – 687;
 - *გორის ლაბორატორიაში*: გამოკვლეული შემთხვევების საერთო რ-ბაა 1237; ჩატარებული ანალიზები – 2240; ბაქტერიოსკოპიით დადებითი შემთხვევები – 151;
 - *თელავის ლაბორატორიაში*: გამოკვლეული პაციენტების საერთო რ-ბაა 1174; ჩატარებული ანალიზები – 2269; ბაქტერიოსკოპიით დადებითი შემთხვევები – 257.

არაგადამდები დაავადებების ზედამხედველობა, კვლევა, მონიტორინგი

- მომზადდა ინფორმაცია საანგარიშო და წინა წელს ჩატარებული კვლევებისა და მათი შედეგების მიხედვით;
- გაანალიზდა არაგადამდები დაავადებების ტენდენციები;
- ტენდენციების ანალიზის მიხედვით მოხდა არაგადამდები დაავადებების რისკების (დეტერმინანტების) იდენტიფიკაცია და შემუშავდა რეკომენდაციები გასატარებელი პრევენციული ღონისძიებების შესახებ;
- მომზადდა ინფორმაცია ჩატარებული პროფილაქტიკური გასინჯვებისა და მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ;
- მომზადდა ინფორმაცია რეგისტრირებული სადეზინფექციო, სადეზინსექციო და სადერატიზაციო საშუალებების შესახებ;
- მზადდებოდა ინფორმაციები სხვადასხვა მოქმედი ბრძანებების მიხედვით შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროსათვის;
- მზადდებოდა სხვადასხვა ინფორმაცია ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციაში წარსადგენად;
- მზადდებოდა საინფორმაციო მასალები 2012 წლის მანძილზე აღსანიშნავი არაგადამდებ დაავადებათა საერთაშორისო დღეებისთვის.

დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა

- დედათა სიკვდილობის შემთხვევების აღრიცხვის არსებული მოდელის შესწავლის საფუძველზე მოხდა შემთხვევის ეპიდემიოლოგიური კვლევის გაუმჯობესების შესაძლებლობებისა და განსახორციელებელ ღონისძიებათა განსაზღვრა;
- გაანალიზდა დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის ტენდენციები;
- ტენდენციების ანალიზის მიხედვით მოხდა დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის რისკების (დეტერმინანტების) იდენტიფიკაცია და შემუშავდა რეკომენდაციები გასატარებელი პრევენციული ღონისძიებების შესახებ;
- ჩატარდა კონფერენცია – თანდაყოლილი ანომალიების შესახებ, თანდაყოლილი ანომალიების პრევენციის თვისთან დაკავშირებით;

- შემუშავდა მიკრონუტრიენტების დეფიციტით გამოწვეული დაავადებების პრევენციისა და კონტროლის სამოქმედო გეგმა;
- გაეროს ბავშვთა ფონდთან ერთად ჩატარდა შეხვედრა თემაზე „International technical assistance to support the cost-benefit analysis for proposed/recommended nutrition programming in Georgia”.

გარემოს ჯანმრთელობა

- შეფასდა საქართველოში გარემოს ჯანმრთელობის სფეროში არსებული მდგომარეობა;
- დამუშავდა მასალები სასმელი წყლის ტექნიკური რეგლამენტის პროექტისათვის;
- მომზადდა მასალა ადამიანისათვის კანცეროგენული ნივთიერებებისა და ფაქტორების ცნობარისთვის;
- შემუშავდა რეგისტრირებულ სადეზინფექციო საშუალებათა რეგისტრში შესატანი ინფორმაციის განახლებული მოცულობა და ფორმატი;
- მომზადდა მასალები პროფესიულ დაავადებათა პრევენციის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში 2007-2011 წლებში განხორციელებული სამუშაოს შესახებ.

ნარკომომხმარების ეპიდზედამხედველობა

დეპარტამენტი მონაწილეობს ნარკომომხმარების ეპიდზედამხედველობის სისტემის ფარგლებში აგრეგირებული ინფორმაციის ანალიზსა და ყოველწლიური ანგარიშის მომზადებაში ორგანიზაციებთან – „გლობალური ინიციატივა ფსიქიატრიაში“ და „ალტერნატივა ჯორჯია“-სთან თანამშრომლობით. მომზადდა 2012 წლის ანგარიში.

საზოგადოებასთან და მედიასთან ურთიერთობა

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრიდან საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს პიარ დეპარტამენტთან შეთანხმებით, საზოგადოებისათვის ინფორმაციის მიწოდება მუდმივად მიმდინარეობდა. ამ პროცესში აქტიურად ჩართული იყო საინფორმაციო საშუალებები: ტელევიზია, რადიო, საინფორმაციო სააგენტოები, ბეჭდური მედია, ინტერნეტ ტელევიზიები და სხვა საინფორმაციო საშუალებები:

- 1 იანვრიდან დღემდე სხვადასხვა ტელეარხებისთვის ჩაიწერა 292 ინტერვიუ. ეთერში გასვლის შემდეგ ძირითადი ნაწილი დამუშავდა და განთავსდა ცენტრის facebook-ის გვერდზე და სოციალურ ქსელებში: youtubi, myvideo; ინტერვიუს ჩასაწერად მზადდებოდა ამდენივე მასალა და სტატისტიკური მონაცემები შესაბამის განყოფილებებთან ერთად;
- სხვადასხვა ტელევიზიების გადაცემისთვის მომზადდა სიუჟეტები და სცენარები;
- მომზადდა 24 პრესრელიზი საინფორმაციო სააგენტოებისათვის, რომელიც განთავსდა სააგენტოების ახალ ამბებში;
- მომზადდა 24 პრესრელიზი ღონისძიებაზე დამსწრე ჟურნალისტებისათვის;
- სტატისტიკის განყოფილებასთან ერთად მომზადდა შემოსული წერილებით (ძირითადად ჟურნალისტები, სხვადასხვა სამედიცინო ორგანიზაციები) მოთხოვნილი მასალა და გადაიგზავნა (29);
- მომზადდა 31 ტელეგადაცემა და 34 ტელე-სიუჟეტი. ეთერში გასვლის შემდეგ მოხდა გასული გადაცემებისა და სიუჟეტების მონტაჟი და განთავსება ცენტრის facebook-ის გვერდზე და სოციალურ ქსელებში: youtubi, myvideo;

- მომზადდა 7 რადიო გადაცემა, გადაიგზავნა ელექტრონული ფოსტით მასალები, მომზადდა კითხვა-პასუხები;
- განხორციელდა სხვადასხვა საგანმანათლებლო კამპანიებისათვის მომზადებული თემატური სარეკლამო რგოლების განთავსება სხვადასხვა ტელეკომპანიებში;
- ყოველთვიურად მიმდინარეობდა ტელეკომპანიების რეიტინგების და ტარიფების მოძიება, მოლაპარაკება სარეკლამო კომპანიების და ტელეკომპანიების მენეჯერებთან. ერთობლივად მზადდებოდა სარეკლამო ბადეები;
- ინტერნეტ გვერდებზე, ბეჭდურ მედიაში ხდებოდა სტატიების და ინტერვიუების გამოქვეყნება;
- გადაითარგმნა ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ვებ გვერდზე გამოქვეყნებული მსოფლიო დღეების და კამპანიების მასალა (52), რომელიც განთავსდა ვებ გვერდზე და სოციალურ ქსელში facebook;
- მუდმივად მიმდინარეობდა ვებ გვერდზე და ცენტრის სოციალურ ქსელში (Facebook) მასალების განახლება;
- ღონისძიებების პროცესში ხდებოდა ფოტოგადაღება. შერჩეული ფოტოები თავსდებოდა ცენტრის ვებ გვერდზე და სოციალურ ქსელში;
- სისტემატურად ხდებოდა ვებგვერდზე შემოსული წერილების პასუხის მომზადება და გაგზავნა – 31;
- ყოველდღიურად ხდებოდა პრესის, ინტერნეტ ვებ გვერდებზე განთავსებული მასალების, ასევე ტელეკომპანიების საინფორმაციო გადაცემების გაცნობა;
- მომზადდა 40 წუთიანი დოკუმენტური ფილმი „გრიპი: მოძრავი სამიზნე“ (თარგმანი, ხმის დადება, მონტაჟი, ტელეკომპანიებში და ვებ გვერდზე განთავსება, 2 გადაცემა);
- ყოველდღიურად ხდებოდა სამინისტროდან გამოგზავნილ მედია მონიტორინგის ანგარიშის გაცნობა;
- შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსთვის განყოფილებებთან ერთად მომზადდა და გადაიგზავნა უფასო სერვისების ნუსხა;
- მომზადდა პროექტი „იმუნიზაციის კვირეულის“ განსახორციელებლად, რომელიც დააფინანსა UNICEF;
- მონაწილეობა ცენტრის საკომუნიკაციო სტრატეგიის შექმნაში;
- მონაწილეობა შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ დაგეგმილი 5 დღიანი პიარ ტრენინგში;
- მონაწილეობა „პირველადი ჯანდაცვის რეფორმის მხარდაჭერის პროექტის“ ფარგლებში მიმდინარე საკომუნიკაციო კამპანიაში, რომელიც ნომინირებულ იქნა, როგორც საუკეთესო კამპანია აღმოსავლეთ ევროპის რეგიონში.
- სამინისტროში დაგეგმილ ყოველკვირეულ პიარ შეხვედრებში მონაწილეობა, სადაც განიხილებოდა შესრულებული სამუშაოს ანალიზი, მომავალი კვირის გეგმები, ღონისძიებები, ახალი ინფორმაციები.

მომზადდა და განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები:

- **2 თებერვალი – განვითარების თანდაყოლილი ანომალიების დღისადმი მიძღვნილი პრესკონფერენცია**

განხორციელდა აქტივობები:

1. მომზადდა პრესრელიზი და განრიგი, გადაიგზავნა საინფორმაციო სააგენტოებში და ტელევიზიებში;
2. ჩატარდა კონფერენცია;
3. დაესწრო ყველა ტელეკომპანია, საინფორმაციო სააგენტოები და 2 რადიო;

4. ჩაიწერა ინტერვიუები და გადაიცა საინფორმაციო საშუალებებში;
 5. საზოგადოებრივი არხზე მომზადდა გადაცემა და გადაცემისთვის სცენარი, კითხვები;
 6. მომზადდა სცენარი და სიუჟეტი რეალ ტვ-თვის;
- **23 მარტი – ტუბერკულოზის მსოფლიო დღე**
 მომზადდა პრესრელიზი ჟურნალისტებისთვის და საინფორმაციო სააგენტოებისათვის და განრიგი, გადაიგზავნა საინფორმაციო სააგენტოებში;
 1. პრესრელიზი და განრიგი განთავსდა ცენტრის ვებ-გვერდზე და ცენტრის სოციალურ ქსელში (Facebook);
 2. მომზადდა სცენარი და სიუჟეტი ტელეკომპანია რუსთავი2 ტოქშოუ „შუადღისთვის“ და გადაცემა „სხვა ამბებისთვის“, ასევე იმედის საინფორმაციო გადაცემისთვის და რეალ ტვ გადაცემისთვის „ექიმის საათი“;
 3. მომზადდა გადაცემები: რუსთავი2 ტოქშოუ „შუადღე“ (2 ბლოკი), „სხვა ამბები“, ტელეკომპანია რეალ ტვ „ექიმის საათი“;
 4. გაშუქდა ტუბერკულოზის მსოფლიო დღისადმი მიძღვნილი კონფერენცია (თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ადმინისტრაციული შენობა);
 5. გაშუქდა 24 მარტს – რიყეზე ფრანგების გაშვება;
 6. მასალები განთავსდა ვებ-გვერდზე და ინტერვიუების, სიუჟეტების და გადაცემების ლინკები აიტვირთა Facebook-ზე;
 - **29 მარტი – საქართველო თამბაქოს გარეშე**
 განხორციელდა შემდეგი აქტივობები:
 1. 9 საათიანი კურიერისთვის მომზადდა საინფორმაციო სიუჟეტი;
 2. 27 მარტი - სატელევიზიო ტოქ-შოუ „შუადღე“-ის გადაცემა;
 3. 28 მარტი - საპატრიარქოს ტელევიზიის დილის გადაცემა;
 4. 29 მარტი - მომზადდა ტელეკომპანია რუსთავი 2-ის გადაცემა „სხვა ამბების“ ერთი ბლოკი;
 5. 27-29 მარტს საზოგადოებრივი მაუწყებლის ეთერში განთავსდა სოციალური ვიდეორგოლი პასიური მოწევის თემაზე;
 6. 5 აპრილი – შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროში ჩატარდა პრესკონფერენცია;
 - **21-27 აპრილს საქართველოში, ისევე როგორც ევროპის რეგიონის 53 ქვეყანაში, ჩატარდა იმუნოზაციის კვირეული**
 კვირეულის ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები:
 1. მომზადდა პრესრელიზი, გადაიგზავნა საინფორმაციო სააგენტოებში და აიტვირთა ვებ გვერდზე;
 2. მომზადდა შემდეგი სატელევიზიო გადაცემები:
 - 20 აპრილი – საპატრიარქოს ტელევიზია (დილის გადაცემა);
 - 21 აპრილი – ტელეკომპანია რუსთავი2-ის გადაცემისთვის „სხვა ამბები“, სცენარი და სიუჟეტი;
 - 23 აპრილი – საზოგადოებრივი რადიო, რუსთავი2 გადაცემა „სხვა ამბები“;
 - 26 აპრილი – რუსთავი2 „შუადღე“ პირდაპირი ეთერი; ასევე სცენარი;
 - 27 აპრილი – რეალ ტვ, გადაცემა „ჯანმრთელობა“, „ექიმის საათი“; გადაცემისთვის მომზადდა კითხვები, პასუხები და სცენარი;

- ტელეკომპანია „ენკი ბენკი“ – გადაცემა „მშობელთა სკოლა“; გადაცემისთვის გაკეთდა სიუჟეტი სცენარით;
 - 24 აპრილი – შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროში დეკლარაციის მონაწილეობით ჩატარდა პრესკონფერენცია; პრესკონფერენცია გაშუქდა ტელევიზიების საშუალებით;
 - თბილისის მეექვსე პოლიკლინიკა, ღონისძიება; გაშუქდა ტელევიზიებით;
3. განხორციელდა სატელევიზიო სარეკლამო კამპანია ტელეკომპანიების: რუსთავი 2-ს, იმედის, საპატრიარქოს ტელევიზიის, საზოგადოებრივი არხის და ენკი ბენკის საშუალებით;
 4. მომზადდა და დაიბეჭდა საგანმანათლებლო მასალა;
 5. სიუჟეტების, გადაცემების და ინტერვიუების ლინკები აიტვირთა Facebook-ზე.
- **20 მაისი – შიდსით გარდაცვლილთა ხსოვნის დღე**
ჩატარებული ღონისძიებები:
 1. მომზადდა პრესრელიზი, გადაიგზავნა საინფორმაციო სააგენტოებში და განთავსდა დეკლარაციის ვებ-გვერდზე; ასევე ყველა პარტნიორი ორგანიზაციის ვებ-გვერდზე და სოციალურ ქსელში;
 2. საქართველოს პარლამენტის წინ გაკეთდა შიდსის დიდი ლოგო დანთებული სანთლებით;
 3. გაკეთდა ცოცხალი ჯაჭვი სტუდენტების, დეკლარაციის თანამშრომლების, მოწვეული სტუმრებისა და გამვლელების მიერ ლოგოს გარშემო;
 4. ღონისძიებაზე მოწვეული იყო ყველა ტელეკომპანია, მომზადდა სიუჟეტები და ჩაიწერა ინტერვიუ საინფორმაციო გამოშვებებისთვის (რუსთავი 2, იმედი, საზოგადოებრივი არხი, რეალ ტვ, ტელეკომპანია აჭარა, ტელეკომპანია, პიკი);
 - **31 მაისი – თამბაქოს მსოფლიო დღე**
მიმდინაო ღონისძიებები:
 1. 22 მაისი – პრეს-კონფერენცია საქართველოს პარლამენტში – „თამბაქო - ჯანმრთელობის პრიორიტეტი საქართველოსა და მსოფლიოში“ ;
 2. ინტერვიუ მედიისთვის;
 3. 22-31 მაისი – ფოტოგამოფენა (საქართველოს პარლამენტი, თამარ მეფის დარბაზი, შეხვედრის ორგანიზატორები: საქართველოს პარლამენტი, საქართველოს პირველი ლედის ცხოვრების ჯანსაღი წესის ინიციატივა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი).
 - **10 ივნისი – კუს ტბის ტერიტორიაზე აქცია “საქართველოს მარათონი სიცოცხლის გადასარჩენად”**
განხორციელებული აქტივობები:
 1. სარეკლამო რგოლის და პრესრელიზის კორექტირება;
 2. ვიდეო რგოლის განთავსება ტელეკომპანიებში: რუსთავი2 და იმედი, საზოგადოებრივი მაუწყებელი;
 3. პრესრელიზების გადაგზავნა საინფორმაციო სააგენტოებში და განთავსება ვებ გვერდზე;
 4. ტელევიზიებისთვის სარეკლამო ბადეები;

- 11-15 ივნისი – სისხლის დონორის მსოფლიო დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიებების კვირეული**
განახორციელდა შემდეგი აქტივობები:

 1. მომზადდა პრესრელიზი და განრიგი, გადაიგზავნა საინფორმაციო სააგენტოებში და ტელეკომპანიებში; ინფორმაცია განთავსდა ვებგვერდზე და ფეისბუქზე;
 2. მომზადდა სცენარები და სატელევიზიო სიუჟეტები შემდეგ სატელევიზიო არხებზე: რუსთავი2 – „სხვა ამბები“, იმედი - „დღის შოუ“, რეალ ტვ – „ექიმის საათი“;
 3. მომზადდა გადაცემები: „შუადღე“ – ტელეკომპანია იმედი; „ექიმის საათი“ – რეალ TV, გადაცემა „კარაბადინი“ – ტელევიზია „ერთსულოვნება“; გადაცემა „პულსი“ – ტელეკომპანია მზე;
 4. გადაიცა ინტერვიუები სხვადასხვა გადაცემებში და სატელევიზო არხებზე;
 5. განხორციელდა უანგარო რეგულარული დონორობის მხარდამჭერი სატელევიზიო სარეკლამო კამპანია ტელეკომპანიების: „რუსთავი 2-ს“, „იმედის“, „საზოგადოებრივი მაუწყებლის“ და საპატრიარქოს ტელევიზიის „ერთსულოვნება“ საშუალებით;
 6. მიმდინარეობდა ღონისძიების მხარდამჭერებთან „ბარამბო“, „ქოლგეითი“ და „აორა“ მოლაპარაკებები, რის შედეგადაც მხარდამჭერები დაეხმარნენ პროექტს პროდუქციით;
 7. სტუდენტურ თვითმმართველობებთან (3) ერთად და სისხლის ბანკების დახმარებით მოხდა სტუდენტების მიერ უნივერსიტეტებში სისხლის ჩაბარება, მოგვიანებით შეუერთდა ავერსის კლინიკა, თბილისის მერია და ჯანდაცვის სამინისტრო, გაშუქდა სხვადასხვა არხებზე;
 8. 12 ივნისს დაავადებათა კონტროლის ცენტრის ინიციატივით ჩატარდა უანგარო რეგულარული დონორების დაჯილდოების ცერემონიალი. დაჯილდოვდა 14 უანგარო რეგულარული დონორი, რომლებსაც გადაეცათ სიმბოლური საჩუქრები;
 9. სიუჟეტების, გადაცემების და ინტერვიუების ლინკები აიტვირთა Facebook-ზე.
- 29 სექტემბერი – გულის მსოფლიო დღე**
მომზადდა 2 გადაცემა „იმედი“, „რუსთავი2“ – „დილის სტუმარი“, რადიო– „მწვანე ტალღა“;
- 06–11 ნოემბერი – ხელის დაბანის კვირეული**
მომზადდა სიუჟეტი, რომელიც გაშუქდა 7 არხზე, „კარაბადინი“, „პულსი“;
- 14 ნოემბერი – დიაბეტის მსოფლიო დღე**
Welfare Foundation, დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის (NCDC) და საქართველოს დიაბეტით დაავადებულ პირთა გაერთიანების ეგიდით თბილისში ჩატარდა დიაბეტის დღისადმი მიძღვნილი მსვლელობა – გაშუქდა ყველა არხით; გადაცემა „სხვა ამბები“;
- 14 ნოემბერი – ფილტვის ქრონიკულ ობსტრუქციულ დაავადებებთან (ფქოდ) ბრძოლის მსოფლიო დღე**
კონფერენცია ჩატარდა ქ. ქუთაისში, გაშუქდა ადგილობრივი ტელეკომპანიების მიერ;
- 25 ნოემბერი – ქალაქ გარდაბანში საზოგადოებრივ ორგანიზაცია „ქართულ ოცნებასთან“ არსებული „ეროვნებათა სახლის“ და ცენტრის მხარდაჭერით გაიმართა გარდაბნის რელიგიური თემის ერთობლივი ღონისძიება – მორწმუნეები, მუსულმანურ დღესასწაულ**

„შახსეი-ვახსეისთან“ დაკავშირებით ნებაყოფლობით გახდნენ უანგარო დონორობი და სისხლი ჩააბარეს; ღონისძიება გაშუქდა სხვადასხვა არხებზე;

• **1 დეკემბერი – შიდსის მსოფლიო დღე**

1. გადაცემა „რუსთავი2-ის“ „სხვა ამბები“ – სიუჟეტი, სტუმარი – <http://www.facebook.com/ncdcgeorgia?ref=stream>;
2. სიუჟეტი „რუსთავი2-ის“ საინფორმაციო გადაცემა „კურიერი“, რომელიც 1 დეკემბერს გავიდა ეთერში; http://www.myvideo.ge/?video_id=1863894;
4. რადიო „პოზიტივი“, გადაცემა „პოზიტივ მედი“;
5. დაგეგმილი ღონისძიებები, რომელსაც შეუერთდა ეროვნული ცენტრი, გაშუქდა და დააანონსა თითქმის ყველა ტელეკომპანიამ;
6. მომზადდა პრესრელიზები სააგენტოებისთვის და ჟურნალისტებისათვის და დაიგზავნა საინფორმაციო სააგენტოებში;
7. მასალა ასევე განთავსებულია ცენტრის ვებ გვერდზე www.ncdc.ge და ფეისბუქზე http://www.facebook.com/ncdcgeorgia?ref=tn_tnmn;
8. ტელეკომპანიის „მზე“ გადაცემა „პულსში“ დააანონსდა დაგეგმილი ღონისძიებები;
9. „წითელი ლენტის აქცია“ გაშუქდა: რუსთავი2, მეცხრე არხი, საზოგადოებრივი მაუწყებელი;
10. მომზადებული საინფორმაციო ბუკლეტები დარიგდა სტუდენტების მიერ აღნიშნული აქტივობების დროს;
11. აქცია კარფურში გაშუქდა: ინფო 9, საზოგადოებრივი მაუწყებელი;
12. საჯარო ლექცია – ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გაშუქდა ინფო 9-ს მიერ; ასევე, უნივერსიტეტში დაგეგმილი ბუკლეტების დარიგების აქცია გადაიღო „რუსთავი 2-მა“ და „მაესტრომ“;
13. თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში ჩატარებული ბუკლეტების დარიგების აქცია გადაიღო „9 არხმა“ და „რუსთავი2-მა“;
14. ბუკლეტები დარიგდა სტუდენტების მიერ რუსთაველისა და 300 არაგველის მეტროს მიმდებარე ტერიტორიებზე;

• **13 დეკემბერს – ცენტრში ჩატარდა უანგარო დონორობის მხარდამჭერი აქცია.** ცენტრის თანამშრომლები შეუერთდნენ სისხლის უანგარო დონორობის პოპულარიზაციის კამპანიას და თავად უანგაროდ გაიღეს სისხლი;

• **14 დეკემბერი – „მიგრანტი მოსახლეობის ჯანმრთელობის კვლევის“** პუბლიკაციის გამოცემის ცერემონიალი ჩატარდა მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციასთან ერთად;

• **15 დეკემბერი –** შეხვედრა, ფოტოგამოფენა და დაჯილდოების ცერემონიალი 2012 წლის „უსაფრთხო სისხლის“ სახელმწიფო პროგრამის „უანგარო დონორობის მხარდაჭერისა და მოზიდვის“ კამპანიის ფარგლებში;

• **20 დეკემბერი – IV სასწავლო სესია, სამედიცინო მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება** ქალაქ ქუთაისში, ზ. ცხაკაიას სახელობის დასავლეთ საქართველოს ინტერვენციული მედიცინის ცენტრში; აშშ საერთაშორისო განვითარების სააგენტომ (USAID) ეროვნული ცენტრის მხარდაჭერით ჩაატარა 2 დღიანი ღონისძიება:

I დღე – შეხვედრა და ფოტოგამოფენა: „**მხარი დაუჭირე თამბაქოსგან თავისუფალ გარემოს**“, „**ნარკოვითარების მონიტორინგის ეროვნული ცენტრი**“ საქართველოს პარლამენტი, განხორციელდა პროექტის „**საქართველოში 100%-ით თამბაქოსგან თავისუფალი პოლიტიკის გატარება სამედიცინო და საგანმანათლებლო დაწესებულებებში**“ ფარგლებში ფილტვის მსოფლიო ფონდისა და ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებების წინააღმდეგ ბრძოლის საერთაშორისო კავშირის მხარდაჭერით;

II დღე – “საქართველოში თამბაქოსაგან თავისუფალი გარემოს კანონის მხარდასაჭერი კამპანია” – არასამთავრობო ორგანიზაცია Welfare Foundation, საქართველოში თამბაქოს კონტროლის ჩარჩო კონვენციის (FCTC) იმპლემენტაციისა და მონიტორინგის ცენტრი და თამბაქოს კონტროლის ალიანსი, სასტუმრო „ქორთიარდ მერიოტში“.

- **26 დეკემბერი** – თამბაქოს კონტროლის ჩარჩო კონვენციის იმპლემენტაციისა და მონიტორინგის ცენტრი და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ინსტიტუტის მიერ პროექტის "საქართველოში 100%-ით თამბაქოსაგან თავისუფალი პოლიტიკის გატარება სამედიცინო და საგანმანათლებლო დაწესებულებებში" ფარგლებში ჩატარდა მონიტორინგის შედეგად გამოვლენილი – თამბაქოსაგან თავისუფალი სამედიცინო და საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და პროექტის მხარდამჭერი მედიის წარმომადგენელთა დაჯილდოების ცერემონიალი, სასტუმრო „ამბასადორი“;
- პროექტისთვის – „რკინა და ფოლიუმის მჟავას დეფიციტით გამოწვეული ჯანმრთელობის პრობლემების პრევენცია“ მომზადდა 2 ტელე გადაცემა, 2 რადიო გადაცემა, 4 გადაცემა – სიუჟეტი, ფლემშობი:
 1. ტელეკომპანია „რუსთავი2“, გადაცემა „ნაშუადღევს“, 5 ნოემბერი;
 2. „საზოგადოებრივი არხი“, გადაცემა „პირადი ექიმი“, 16 ნოემბერი;
 3. რადიო „ფორტუნა“, გადაცემა „პულსი“, 30 ნოემბერი;
 4. რადიო „ფორტუნა“, გადაცემა „პულსი“, 7 დეკემბერი;
 5. ტელეკომპანია „მზე“, გადაცემა-სიუჟეტი (ქრონომეტრაჟი 13,34 წუთი) „პულსი“ – 15,17,19,20 დეკემბერი;
 6. ტელეკომპანია „მზე“ გადაცემა, გადაცემა-სიუჟეტი (ქრონომეტრაჟი 12,55 წუთი) „პულსი“ – 23,25,26,27 დეკემბერი;
 7. საპატრიარქოს ტელევიზია „ერთსულოვნება“ – გადაცემა-სიუჟეტი (ქრონომეტრაჟი 14,51 წუთი) „კარაბადინი“ – 15,16,18 დეკემბერი;
 8. საპატრიარქოს ტელევიზია „ერთსულოვნება“ – გადაცემა-სიუჟეტი (ქრონომეტრაჟი 14,29 წუთი) „კარაბადინი“ – 22,23, 25 დეკემბერი;
 9. ფლემშობი;
 10. ტელეკომპანია „მზე“, გადაცემა „პულსი“ – 15-31 დეკემბერი, 14 გამზევა.

სახელმწიფო პროგრამების მართვა

სახელმწიფო პროგრამების მიხედვით სპეციალსტების მიერ შემუშავდა საანგარიშსწორებო და სარეგისტრაციო ფორმები და მათი შევსების ინსტრუქციები:

- აღნიშნული ფორმები შემუშავდა სამინისტროსთან შეთანხმებით; ცენტრის გენერალური დირექტორის ბრძანებით დამტკიცებული საანგარიშგებო და სარეგისტრაციო ფორმები, მათი შევსების ინსტრუქციებთან ერთად განთავსდა ცენტრის ოფიციალურ ვებ-გვერდზე;
- პროვაიდერ დაწესებულებებს გაეწიათ კონსულტაცია საანგარიშგებო და სარეგისტრაციო ფორმების შევსებასთან დაკავშირებით;
- საჭიროებიდან გამომდინარე, საანგარიშგებო და სარეგისტრაციო ფორმებში და მათი შევსების ინსტრუქციაში, შეტანილ იქნა ცვლილებები სამინისტროსთან შეთანხმებით.

სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში განხორციელდა სახელმწიფო შესყიდვების პროცედურების კოორდინაცია:

- გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ბავშვთა ფონდის დახმარებით, იმუნიზაციის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში, განისაზღვრა შესასყიდი ვაქცინებისა და სახარჯი მასალების რაოდენობა – ასაცრელი კონტიგენტისა და ვაქცინების დანაკარგის კოეფიციენტის შესაბამისად და მიღებული მონაცემების საფუძველზე შესყიდულ იქნა საჭირო რაოდენობის ვაქცინები და სახარჯი მასალები;
- დეპარტამენტის მიერ განხორციელდა სახელმწიფო პროგრამების/კომპონენტების ფარგლებში მიღებული საქონლის ინსპექტირებები;
- კოორდინატორების მიერ პერმანენტულად მუშავდებოდა სახელმწიფო პროგრამების/კომპონენტების ფარგლებში შესყიდული და მოწოდებული საქონლის თაობაზე ინფორმაცია, შესაბამისი სამსახურებიდან მიღებული მონაცემების გათვალისწინებით;

სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში შესყიდული საქონელი განაწილდა პროვაიდერ დაწესებულებებზე:

- კოორდინატორები უზრუნველყოფდნენ სახელმწიფო პროგრამების/კომპონენტების ფარგლებში, ერთეული მომსახურების გასაწევად, პროვაიდერი დაწესებულებებისათვის გასაცემი საქონლის სახეობებისა და რაოდენობების თაობაზე, ინფორმაციის პროფილური დეპარტამენტიდან გამოთხოვას;
- კოორდინატორები უზრუნველყოფდნენ პროვაიდერი დაწესებულებებიდან საანგარიშგებო პერიოდზე მომსახურების გასაწევად საჭირო მოთხოვნის მიღებასა და დამუშავებას;
- პროფილური დეპარტამენტიდან მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე, პროვაიდერ დაწესებულებასთან გაფორმებული ხელშეკრულების პირობების (მომსახურების მოცულობის) შესაბამისად, კოორდინატორი განსაზღვრავდა საანგარიშგებო პერიოდზე მისაწოდებელი საქონლის სახეობებისა და რაოდენობების თაობაზე ინფორმაციას, ამასთან ითვალისწინებდა პროვაიდერი დაწესებულების მიერ წარმოდგენილ მოთხოვნას;
- კოორდინატორი „იმუნიზაციის“, „დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის“ სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში უზრუნველყოფდა მუნიციპალური საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრებიდან ვაქცინებზე, შრატებზე, ანტირაბიულ იმუნოგლობულინზე, „ბ“ ჰეპატიტის იმუნოგლობულინზე, ტესტ-სისტემებსა და სახარჯ მასალებზე შემოსული მოთხოვნების ანალიზს (წარმოდგენილი მოთხოვნის შედარება სტატისტიკურად ხარჯვის საშუალო თვიურ სიდიდესთან, დაგეგმილი კონტიგენტის ასაცრელად/გამოსაკვლევად საჭირო ასაცრელი მასალებისა და ტესტ/სისტემების საჭირო რაოდენობასთან, აღნიშნული მასალების დანაკარგის კოეფიციენტთან, ცენტრსა და პროვაიდერ დაწესებულებებში არსებულ მარაგებთან);
- იმუნიზაციის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში, სპეციალურ კომპიუტერულ პროგრამაში აღირიცხებოდა საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრებიდან მიღებული მონაცემები – განხორციელებული აცრებისა და გახარჯული ვაქცინების შესახებ.

დეპარტამენტი ახორციელდა სახელმწიფო პროგრამებით/კომპონენტებით გათვალისწინებული ლოჯისტიკური ღონისძიებების კოორდინაცია:

- სახელმწიფო პროგრამებით/კომპონენტებით ცენტრში მოსაწოდებელი საკვლევი ნიმუშების რეფერალის (ტრანსპორტირების) სიხშირისა და მარშრუტების სქემის შემუშავება (პროფილური დეპარტამენტებიდან საჭირო ინფორმაციის გათვალისწინებით);
- პროფილური დეპარტამენტებიდან საკვლევი მასალების რეფერალის თაობაზე მიღებული მონაცემების აგრეგირება და საწვავის ლიმიტების განსაზღვრად, აღნიშნული მონაცემების ადმინისტრაციული დეპარტამენტისთვის მიწოდება;

- პროვაიდერი დაწესებულებებიდან ცენტრში საკვლევი მასალის ტრანსპორტირების თაობაზე შეტყობინებების მიღების კოორდინაცია და მიღებული ინფორმაციის მიწოდება ადმინისტრაციული დეპარტამენტისათვის, შესაბამისი ლოჯისტიკური ღონისძიებების განსახორციელებლად;
- აღრიცხვობდა ცენტრის ლაბორატორიული კონტროლისა და რეგიონალური ეპიდზედამხედველობის მართვის დეპარტამენტიდან სახელმწიფო პროგრამების/კომპონენტების ფარგლებში ჩატარებული კვლევების თაობაზე მოწოდებული ინფორმაცია.

დეპარტამენტში სახელმწიფო პროგრამების/კომპონენტების მიხედვით:

- გაფორმებული ხელშეკრულებების ფარგლებში ხდებოდა გაწეული მომსახურების თაობაზე საანგარიშგებო დოკუმენტაციის მიღება, დამუშავება (ინსპექტირება), ანაზღაურების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღება და ანგარიშგებასთან დაკავშირებული საქმიანობის დეტალური რეგლამენტაცია, კოორდინაცია და მონიტორინგი, რომელიც დადგენილი იყო მოქმედი კანონმდებლობითა და ცენტრის შიდა მარეგულირებელი დოკუმენტებით;
- ინსპექტირების ჯგუფის წევრების მიერ ხორციელდებოდა საანგარიშგებო დოკუმენტაციის მიღება საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსთან შეთანხმებული და ცენტრის გენერალური დირექტორის ბრძანებით დამტკიცებული ან სახელმწიფო შესყიდვების ხელშეკრულებაზე თანდართულია ფორმების შესაბამისად და მისი პირველადი შემოწმება:

სახელმწიფო პროგრამების შესაბამისი ინსპექტირების ჯგუფის წევრების მიერ ხორციელდებოდა:

- სახელმწიფო პროგრამების/კომპონენტების შესაბამისად საანგარიშგებო დოკუმენტაციის ინსპექტირება;
- პროვაიდერი დაწესებულების ინფორმირება ინსპექტირების შედეგად ანაზღაურებას დაქვემდებარებული, სადაო და ანაზღაურებას არდაქვემდებარებული შემთხვევების თაობაზე;
- საანგარიშგებო დოკუმენტების ინსპექტირების შედეგად პროვაიდერი დაწესებულებისათვის ასანაზღაურებელი, სადაო და ანაზღაურებას არდაქვემდებარებული თანხის ოდენობის განსაზღვრა და მიღება-ჩაბარების აქტის მომზადება და ცენტრის სახელით ხელმოწერა;
- სადავო შემთხვევების დამატებითი შესწავლის მიზნით, სამედიცინო საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირების სააგენტოსათვის შესაბამისი ინფორმაციის მომზადება;
- ცენტრის ხელმძღვანელობისათვის ინფორმაციის მომზადება – ინსპექტირების შედეგად, პროვაიდერი დაწესებულებისათვის სახელმწიფო პროგრამით გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში ასანაზღაურებელი თანხების შესახებ;
- ცენტრის ხელმძღვანელობისათვის ინფორმაციის მომზადება, ინსპექტირების შედეგად, პროვაიდერი დაწესებულების მიერ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების დარღვევების შემთხვევაში, გასატარებელი საჯარიმო სანქციების თაობაზე;
- გახარჯული ტესტ-სისტემებისა და სახარჯი მასალების აღრიცხვა იმ სახელმწიფო პროგრამებში/კომპონენტებში, რომელთა ფარგლებშიც გაფორმებული ხელშეკრულებებით პროვაიდერ დაწესებულებებს მიეწოდებოდათ შესაბამისი მასალები;
- სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში პროვაიდერი დაწესებულებების მიერ წარმოდგენილი საანგარიშგებო დოკუმენტების დაარქივება, საანგარიშგებო თვეების მიხედვით.

2012 წელს განხორციელებული სახელმწიფო პროგრამები:

- „აივ-ინფექცია/შიდსის“ სახელმწიფო პროგრამის „აივ-ინფექციაზე/შიდსზე მაღალი რისკის ჯგუფის პირთა ნებაყოფლობითი კონსულტაციის და ტესტირების“ კომპონენტი;
- „იმუნიზაციის“ სახელმწიფო პროგრამა;
- „ეპიდზედამხედველობის“ სახელმწიფო პროგრამა;
- „უსაფრთხო სისხლის“ სახელმწიფო პროგრამა;
- „პროფესიულ დაავადებათა პრევენციის“ სახელმწიფო პროგრამა;
- „დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგის“ სახელმწიფო პროგრამა;
- „ტუბერკულოზის მართვის“ სახელმწიფო პროგრამის „ეპიდზედამხედველობისა და ტუბერკულოზის პროგრამის მართვის მონიტორინგის“ და „ლაბორატორიული კონტროლის“ კომპონენტები;
- „დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის“ სახელმწიფო პროგრამის „ორსულებში B ჰეპატიტი, აივ-ინფექციის/შიდსის და ათაშანგის განსაზღვრისათვის საჭირო ტესტებითა და სახარჯი მასალებით უზრუნველყოფის“ და „ახალშობილთა სმენის სკრინინგული გამოკვლევის“ კომპონენტები.

ყოველწლიური სამედიცინო სტატისტიკის წარმოება

სამედიცინო სტატისტიკის სისტემის ინსტიტუციონალური მოწყობის შემუშავებაში მონაწილეობა: წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა შეხვედრები შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს შესაბამის დეპარტამენტებთან და სამმართველოებთან ელექტრონული სამედიცინო ჩანაწერების, ელექტრონული სამედიცინო ისტორიის, მონაცემთა საპრეზენტაციო სისტემების, კლასიფიკატორებისა და სხვა საკითხებზე.

სტატისტიკური ინფორმაციის მოპოვების ახალი ტექნოლოგიების დანერგვაში მონაწილეობა, ამოცანის დასმა და დასაბუთება: შემუშავდა შემთხვევაზე ორიენტირებული ფორმების N066 მთელი ქვეყნის მასშტაბით დანერგვის გეგმა და საჭირო აქტივობები. ეტაპობრივად მიმდინარეობდა თბილისის სტაციონარული ფორმის ელექტრონული სახით წარმოებაზე გადასვლა.

სტატისტიკური ფორმების/ინფორმაციული ელემენტების გადახედვა და განახლება: განხორციელდა წლიური, ყოველთვიური და კვარტალური სტატისტიკური ფორმების არსებითი მოდიფიცირება თანამედროვე საერთაშორისო მოთხოვნილებებთან შესაბამისობაში. მოდიფიცირებული ფორმები დამტკიცდა შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის მინისტრის 2012 წლის 23 მაისის № 01-27/ნ ბრძანებით.

სტატისტიკური ინფორმაციის შეგროვება სამედიცინო დაწესებულებებიდან და მონაცემთა შეყვანა: სამოქმედო გეგმის შესაბამისად, მიმდინარეობდა საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს და ყველა სხვა უწყების დაქვემდებარებაში მყოფი სამკურნალო-პროფილაქტიკური დაწესებულებებიდან 2011 წლის წლიური ანგარიშების მიღება, მათი შევსების ვიზუალური კონტროლი, კორექტირება და შეყვანა მონაცემთა ბაზაში.

მონაცემთა პროგრამული დამუშავება: სამოქმედო გეგმის შესაბამისად, სტატისტიკური მონაცემები დამუშავდა და შეიქმნა ნაერთი დარგობრივი ანგარიშები ქვეყნის და რეგიონულ დონეზე.

სტატისტიკური ანგარიშების წარდგენა დებულებით განსაზღვრულ ფორმატში და ვადებში: შესრულდა საქართველოს პრეზიდენტის მიერ დამტკიცებული ყოველწლიური „სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამით“ განსაზღვრული საქმიანობები, რის საფუძველზეც 2012 წლის 25 ივნისს უწყებრივი სტატისტიკური ანგარიშები ქვეყნის და რეგიონის დონეზე

გადაეცა საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს და საქართველოს სტატისტიკის ეროვნულ სამსახურს.

კიბოს რეგისტრის შემუშავება/დანერგვა – მონაწილეობა შემდეგ საქმიანობებში: კიბოს კვლევის საერთაშორისო სააგენტოსთან (IARC, WHO, Lyon, France) კონსულტაციები, კიბოს რეგისტრის არსებული ფორმების რევიზია და ადაპტირება, კიბოს რეგისტრის პროგრამა CanReg-5 ადაპტირება, შეყვანილი მონაცემების საფუძველზე პროგრამის შესაძლებლობების ტესტირება და მონაცემთა ანალიზი.

რუტინული სტატისტიკის მონაცემთა ბაზის მართვა: სტატისტიკის მონაცემთა ბაზების (მედსტატი, EIDSS) ადმინისტრირება და განახლება.

მეთოდურ-პრაქტიკული დახმარების გაწევა სტატისტიკის დარგში: სტატისტიკური ანგარიშების მომწოდებლეთა და მომხმარებლეთა კონსულტაცია სხვადასხვა საკითხებზე.

სტატისტიკური მონაცემების ანალიზი და წარდგენა

ჯანდაცვის ინდიკატორების გაანგარიშება და ავადობის ტენდენციების ასახვა: მიმდინარეობდა სხვადასხვა ავადმყოფობების გავრცელების, ავადობის და სიკვდილიანობის მაჩვენებლების, დედათა და ბავშვთა ავადობის და სიკვდილიანობის, ათასწლეულის განვითარების მიზნების ინდიკატორების გამოთვლა, მათი შედარება სხვა ქვეყნების მაჩვენებლებთან, დინამიკის ტენდენციების გამოვლენა.

ყოველწლიური ცხრილური ცნობარების მომზადება ქვეყნის და რეგიონების დონეზე: მომზადდა ყოველწლიური ცხრილური ცნობარები ქვეყნის და რეგიონების დონეზე. ყოველწლიური სტატისტიკური ცნობარის „ჯანმრთელობის დაცვა“ მომზადება: მომზადდა ყოველწლიური სტატისტიკური ცნობარი «ჯანმრთელობის დაცვა, 2011».

სტატისტიკურ მონაცემებზე მოთხოვნების დაკმაყოფილება: მთელი წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს დეპარტამენტებისა, საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციების და სხვა მომხმარებელთა მოთხოვნების უზრუნველყოფა სტატისტიკური მონაცემებით (~200 შეკვეთა).

სამედიცინო სტატისტიკური კლასიფიკაციების წარმოება

საერთაშორისო კლასიფიკაციების შესწავლის, ადაპტირების და დანერგვის პროცესებში მონაწილეობა: მიმდინარეობდა ავადმყოფობათა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული პრობლემების საერთაშორისო სტატისტიკური კლასიფიკატორის ICD10-ის, პირველადი ჯანდაცვის - ICPC-2-ის, ქირურგიული ჩარევების - NCSP-ის და ლაბორატორიული კლასიფიკატორების მოქმედი ვერსიების გადახედვა, კორექტივების შეტანა და განახლება ცენტრის და სამინისტროს ვებ-გვერდებზე. ქართულ ენაზე გადაითარგმნა ავადმყოფობათა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული პრობლემების საერთაშორისო სტატისტიკური კლასიფიკატორის ICD10-ის 1 და 2 ტომების 2010 წლის ცვლილებები, რომლებიც აისახა კლასიფიკატორის მოქმედ ელექტრონულ ვერსიაში (ცენტრის და სამინისტროს ვებ-გვერდებზე).

სასწავლო კურსების შედგენა და სასწავლო სემინარების ჩატარება: წლის განმავლობაში ჩატარდა ტრენინგები სამედიცინო სტატისტიკური კლასიფიკატორების სხვადასხვა მოდულების მიხედვით. ტრენინგები გაიარა 48 მსმენელმა. “Sustaining Family Planning and Maternal and Child Health Services in Georgia - SUSTAIN” JSI პროექტის ფარგლებში ჩატარდა TOT-ი 10 ოჯახის ექიმისთვის.

კლასიფიკატორების შესახებ მეთოდურ-პრაქტიკული დახმარების გაწევა: წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა უწყვეტი კონსულტაციები სამედიცინო კლასიფიკატორების პრაქტიკული გამოყენების საკითხებზე.

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციასთან თანამშრომლობის ფარგლებში მიმდინარეობდა ავადმყოფობათა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული სხვა პრობლემების საერთაშორისო სტატისტიკური კლასიფიკაციის მე-10 გადახედვის (ასკ-10) web-დაფუძნებული სასწავლო პაკეტის ორმაგი კონტროლი და კორექტირება.

ხდებოდა ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის „ჯანმრთელობა ყველასათვის“ და „ჯანდაცვის რესურსების“ მონაცემთა ბაზების ყოველწლიური შევსება.

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნულ სამსახურთან თანამშრომლობით მიმდინარეობდა სიკვდილიანობის სტრუქტურის დარღვევის მიზეზების შესწავლა, სიკვდილის მიზეზების კოდირების ხარისხის შემოწმება, დედათა სიკვდილიანობის კოდირების გადახედვა და კორექტირება, სამუშაო შეხვედრებში მონაწილეობა, საქსტატის კოდების მიმნიჭებელთა ჯგუფის ტრენინგება სიკვდილის მიზეზების კოდირების საკითხებში.

მონაწილეობა კანონების და სხვა დოკუმენტების შემუშავებაში, ექსპერტიზასა და განხილვაში

ცენტრის სპეციალისტებმა მონაწილეობა მიიღეს:

1. სასმელი წყლის და სურსათის უვნებლობის მემორანდუმის შემუშავებაში;
2. სასმელი წყლის ტექნიკური რეგლამენტის პროექტის შექმნაში;
3. გარემოს ჯანმრთელობის ცალკეულ ინდიკატორთა მიხედვით მონაცემთა შეკრების სფეროში ურთიერთთანამშრომლობის ფორმატის განსაზღვრასა და გაფორმებაში სტატისტიკის ეროვნულ სამსახურთან – მემორანდუმით;
4. პროფესიულ დაავადებათა პრევენციის სახელმწიფო პროგრამის განახლებული ფორმატის შემუშავებაში;
5. ქვეყანაში იმპორტირებული სადუზინფექციო საშუალებების რეგისტრაციაში; ინფორმაცია თავსდება ეროვნული ცენტრის ვებ გვერდზე;
6. 2007-2011 წლების პროფესიულ დაავადებათა პრევენციის სახელმწიფო პროგრამის ანალიზსა და მოკლე ინფორმაციის მომზადებაში 2011 წლის სტატისტიკური ცნობარისათვის;
7. იმუნიზაციის ეროვნულ კალენდარში როტავაქცინაციის დანერგვის ბრძანების პროექტის მომზადებაში;
8. შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის მინისტრის 2012 წლის 23 მაისის № 01-27/ნ ბრძანების პროექტის მომზადებაში;
9. საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 7 მაისი №165 დადგენილების მომზადებაში, რომელიც ეხება „ქ. თბილისის ჯანმრთელობის დაზღვევის სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში 0-5 წლის (ჩათვლით) ასაკის ბავშვების, 60 წლის და ზემოთ ასაკის ქალების და 65 წლის და ზემოთ ასაკის მამაკაცების (საპენსიო ასაკის მოსახლეობა) ჯანმრთელობის დაზღვევის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებებსა და სადაზღვევო ვაუჩერის პირობების განსაზღვრას;
10. ფორმატული კვლევის „ქვეყანაში როტავირუსის საწინააღმდეგო ვაქცინაციის დანერგვის დაინტერესებული მხარეების იმუნიზაციისადმი დამოკიდებულების შესწავლა“ მონაცემების საფუძველზე კომუნიკაციის სტრატეგიის შემუშავებაში, რომელიც გამოყენებული იქნება იმუნიზაციის ეროვნულ პროგრამაში როტავირუსის ვაქცინის ეფექტური დანერგვისათვის, იმუნიზაციის ირგვლივ მოსახლეობაში არსებული წუხილების, ახალი ვაქცინაციისადმი რეზისტენტობისა (უარყოფითი დამოკიდებულების) და სხვა მიზეზების გათვალისწინებით;

11. ბიოსამედიცინო კვლევების შესახებ არსებული საქართველოს საკანონმდებლო აქტების, რეგულაციებისა და შემუშავებული კანონპროექტის „საქართველოს კანონი ადამიანზე ჩატარებული ბიოსამედიცინო კვლევის შესახებ“ კრიტიკულ ანალიზში, რომელიც მომზადებულია ინგლისურ ენაზე და გავრცელდება ამავე თემაზე მომზარებული სამეცნიერო სტატიის გამოქვეყნების შემდგომ;
12. აშშ-ს კვლევის ნაციონალური და ფოგარტის საერთაშორისო ცენტრების მიერ განხორციელებული პროექტის „Education in Research Ethics: Central and Eastern Europe“ (R25 TW007085-05) ფარგლებში 2012 წელს განხორციელებულ კვლევაში „Addressing the needs of research ethics system in Georgia through policy development“, რომლის შედეგებზე დაყრდნობითაც შემუშავდება რეკომენდაციები ბიოეთიკის საკითხებზე კანონმდებლობის სრულყოფისათვის, დაიწერება სტატია და მომზადდება პრეზენტაცია სამთავრობო სექტორის წარმომადგენლებთან შემდგომი განხილვისათვის;
13. ურთიერთთანამშრომლობის ფორმატის განსაზღვრაში გარემოს ხარისხობრივი მდგომარეობის მაჩვენებლების მონიტორინგის შედეგების ეპიდანალიზის სფეროში და მემორანდუმის გაფორმებაში გარემოს დაცვის სააგენტოსთან – რომელზე მუშაობაც გრძელდება;
14. ადამიანისათვის კანცეროგენული ნივთიერებებისა და ფაქტორების ცნობარის შედგენაში – მუშაობა გრძელდება.

2012 წელს ცენტრის ბაზაზე არასახელმწიფო დაფინანსებით განხორციელებული პროგრამები/პროექტები/გრანტები

1. „იერსინიების მონიტორინგი საქართველოში“, STCU, P-508, 01.07.2011-30.06.2012;
2. "სხვადასხვა სადიაგნოსტიკო მეთოდების შედარება აქტიური ტუბერკულოზის იდენტიფიკაციისთვის აივ ინფიცირებულ პაციენტთა შორის" STCU, P-531, 31.01.2012-31.01.2013;
3. „იმ პრობოტიკების გამოყოფა და დახასიათება, რომლებიც არჩევივითად იზრდებიან რძის ოლიგოსაქარიდებზე“, STCU, P-509, 01.12.2011-01.11.2013;
4. „ბიოფილმ-მაფორმირებელი მიკრობების საწინააღმდეგოდ ბაქტერიოფაგებზე დაფუძნებული საშუალებების გამოყენება“, STCU, P-496, 01.12.2011-01.12.2013;
5. „ზოონოზური გრიპის ტრანსმისია ადამიანებს, ღორებსა და შინაურ ფრინველებს შორის“, STCU, #5271, 01.01.2012-31.12.2014;
6. „საკვებისმიერი დაავადებების გამლიერებელი კონტროლის მიზნით სალმონელოზურ ინფექციებზე ზედამხედველობის ეროვნული, საყრდენი ბაზის მქონე, ლაბორატორიაზე დაფუძნებული სისტემის შექმნა და აფეთქებაზე რეაგირების შესაძლებლობების უზრუნველყოფა საქართველოში“, BTEP #119/ISTC G-1462, 01.04.2007-31.06.2012;
7. „საქართველოში ლეიშმანიოზის ზედამხედველობის სისტემის და კონტროლის სტრატეგიის გაუმჯობესება“, BTEP #89/ISTC G-1081, 01.04.2005- 31.03.2013;
8. „ევროპაში ტრანსმისიული ინფექციების ბიოლოგია და კონტროლი“, FP7-HEALTH-2010-single-stage EDENext, 01.01.2011-31.12.2014;
9. „ეპიდემიოლოგიური მონაცემების გაუმჯობესება ლეიშმანიოზზე თბილისის ბუნებრივ და ბოლო დროს გამოვლინებულ ვისცერული ლეიშმანიოზის კერებში“, WHO, 01.07.2011-31.10.2012;
10. „წყალდამცავი ზონების გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის მხარდასაჭერად, წყლის უსაფრთხოების გეგმების წარდგინების პირველი მცდელობა დუშეთისა და მარნეულის მცირემამტაბიანი წყალმომარაგების სისტემებში“, WHO, 01.02.2011-01.02.2012;
11. „არაგადამდები დაავადებების რისკ-ფაქტორების გამოკვლევა მიგრანტ მოსახლეობაში“, UNICEF, 14.10.2011-29.02.2012;

12. „მიღწეული შედეგების კონსოლიდაცია: მალარიის ეპიდემიის თავიდან აცილება“, „გლობალ ფონდი“ GEO-607-G07-G04-M, 01.04.2011-30.06.2012;
13. „გრიპზე ეპიდზედამხედველობის ქსელის მდგრადობის შენარჩუნება და სეზონურ/პანდემიურ გრიპზე რეაგირება ეროვნული ჯანდაცვის ორგანოების მიერ ამერიკის შეერთებული შტატების ფარგლებს გარეთ“, 1U51P000526-01, 29.09.2012–29.09.2016;
14. „აქტიური ზედამხედველობა განსაკუთრებით საშიშ პათოგენებზე სამხრეთ კავკასიის რეგიონში“; პროექტი ხორციელდება საქართველოს, ამერიკის და დიდი ბრიტანეთის სამეცნიერო კვლევით ინსტიტუტების სპეციალისტთა ურთიერთთანამშრომლობის საფუძვლზე, GG-18 # GEB2–1964- TB-09, 01.03.09 –28.02.12;
15. „როტავირუსული გასტროენტერიტები საქართველოში“, WHO, 01.11.2006 – 31.12.2012;
16. “100%-ით თამბაქოსაგან თავისუფალი პოლიტიკის დანერგვა საქართველოს სამედიცინო დაწესებულებებსა და სკოლებში”; ფილტვის დაავადებათა და ტუბერკულოზის საერთაშორისო კავშირი, ბლუმბერგის ინიციატივა თამბაქოს მოხმარების შემცირებისათვის (აშშ), 01.01.2012-31.12.2013;
17. “თამბაქოს კონტროლის გაძლიერება საქართველოში მულტი-სექტორული კვლევებით და ადვოკატირების კამპანიით”, კანადის საერთაშორისო განვითარების კვლევების ცენტრი, ჯანმრთელობის კვლევების გლობალური ინიციატივა, 01.07.2008-01.07.2012;
18. „ეპიდემიოლოგიური კვლევის მომსახურების უზრუნველსაყოფად“ ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის კომპანიას და დკსჯეც შორის კონტრაქტი №R-10-BTC-222216 და №R-10-SCPC-222219, 01.07.2010-01.10.2012;
19. “აივ/შიდსის გავრცელების მხრივ მაღალი რისკის ქცევის მქონე ჯგუფებში სარისკო ქცევის ცვლილებებისა და განხორციელებული პრევენციული ღონისძიებების შესახებ სარწმუნო ინფორმაციის გენერირება”, კურაციო, 01.02.2012-31.12.2012;
20. “აივ ინფექციაზე ეროვნული მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის დანერგვისათვის სტრატეგიული ინფორმაციული ბაზის გაძლიერება გადაცემის გზების საკითხებზე და მონაცემთა ტრიანგულაციაზე კვლევების ჩატარება”, UNAIDS, 01.02.2012-31.08.2012;
21. “ორსულ ქალთა კვლევა გონორეასა და ქლამიდიოზზე”, #15/12/11-NCDC, როსტროპოვიჩ-ვიშნევსკაიას ფონდი, 15.12.2012-29.03.2012;
22. "ნოზოკომიური ინფექციების შესწავლა კრიტიკული მედიცინის დეპარტამენტებში", #12/03/12-NCDC, როსტროპოვიჩ-ვიშნევსკაიას ფონდი, 12.03.2012-30.04.2012;
23. “ბიოუსაფრთხოების სასწავლო სემინარების გამოყენება დასავლეთ საქართველოს სამედიცინო სექტორში, ბიოუსაფრთხოების შეფასება და მხარდაჭერა“, WS33 – SB46-12, ISTC, 01.04.2012-31.07.2012;
24. "ქვეყანაში როტავირუსის საწინააღმდეგო ვაქცინაციის დანერგვის ფარგლებში დაინტერესებული მხარეების იმუნიზაციისადმი დამოკიდებულების შესწავლა", "UNICEF", 20.04.2012 - 31.08.2012;
25. “იმუნიზაციის კვირეულის ორგანიზება საქართველოში", "UNICEF", 10.04.2012-17.07.2012;
26. „ბაქტერიულ მენინგიტებზე ეპიდზედამხედველობა და დაავადების ტვირთის დადგენა თბილისში“, WHO, 28.04.2012-31.12.2012;
27. „პოლიომიელიტზე გარემოს ზედამხედველობა საქართველოში“, WHO, 01.05.2012-01.10.2012;
28. „ეპიდზედამხედველობა და რეაგირება ფრინველისა და პანდემიურ გრიპზე აშშ-ს ფარგლებს გარეთ ჯანმრთელობის ეროვნული ორგანოების მიერ ამერიკის შეერთებული შტატების ფარგლებს გარეთ“, დამატებითი კომპონენტი, 5U51 CI000460-05 და 3U51CI000460-05W1, 01.10.2011–29.09.2012;
29. „საქართველოში როტავირუსული ინფექციის საწინააღმდეგო ვაქცინაციის დანერგვა“, GAVI, 01.01.2012-31.12.2012;

30. „ბიოლოგიური საფრთხის შემცირების პროგრამა – საფრთხის ერთობლივი შემცირების პროგრამა“, DTRA, 01.01.2012-31.12.2012;
31. „ბავშვთა ზრდისა და განვითარების პირადი ბარათის დანერგვა“, UNICEF, 31.12.2011-29.02.2012;
32. „ხელების დაბანის მსოფლიო დღისადმი მიძღვნილი საგანმანათლებლო კამპანია“, UNICEF, 10.10.2012-11.12.2012;
33. „ფოლიუმის და რკინის დეფიციტით გამოწვეული ჯანმრთელობის პრობლემების პრევენცია“, UNICEF, 09.10.2011-10.12.2012;
34. „ქვეყანაში როტავირუსის ვაქცინის დანერგვის საკომუნიკაციო კამპანია“, UNICEF, 10.12.2012-20.02.2013;
35. „არაგადამდები დაავადებების პრევენციისა და კონტროლის სტრატეგიის შემუშავება საქართველოში“, WHO, ლ. სტურუა, 06.12.2011-31.01.2012;
36. „წითელა/წითურას ლაბორატორიული კვლევა“, WHO, 01.01.2002-31.12.2012.

საკვალიფიკაციო თემებზე მუშაობა

სადოქტორო აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად 2012 წელს დეკანოზ-ში მიმდინარეობდა მუშაობა 14 სადისერტაციო თემაზე:

1. **ე. ჟღენტი:** თემა „საქართველოსა და მიმდებარე რეგიონებში გავრცელებული *Yersinia pestis* შტამების მოლეკულური დახასიათება და ვირულენტობის დეტერმინანტების განსაზღვრა“; სამეცნიერო ხელმძღვანელები: მერაბ კეკელიძე, რევაზ სოლომონია; შესრულების ვადები: 2009-2010 წ.წ.
2. **ა. მაჩაბლიშვილი:** თემა „საქართველოში გრიპის ვირუსების ცირკულაცია, მათი ეპიდემიოლოგიური მნიშვნელობა და მოლეკულური ბიოლოგია“; სამეცნიერო ხელმძღვანელი: პაატა იმნაძე; შესრულების ვადები: 2009-2011 წ.წ.
3. **მ. ელოშვილი:** თემა „ეპიდემიოლოგიური ზედამხედველობის ორგანიზაცია მენინგოკოკურ ინფექციებზე საქართველოში“; სამეცნიერო ხელმძღვანელები: პაატა იმნაძე, ირაკლი მჭედლიშვილი; შესრულების ვადები: 2009-2011 წ.წ.
4. **თ. ღანიაშვილი:** თემა „ეპიდემიოლოგიური ზედამხედველობა სალმონელოზებზე საქართველოში“; სამეცნიერო ხელმძღვანელი: შოთა ცანავა, კონსულტანტი: გურამ კაციტაძე; შესრულების ვადები: 2009-2011 წ.წ.
5. **გ. ბაბუაძე:** თემა „საქართველოში არსებული ლეიშმანიოზის პარაზიტების წამალრეზისტენტული და არარეზისტენტული (სენსიტიური) შტამების მოლეკულურ-ბიოლოგიური შედარებითი დახასიათება“; სამეცნიერო ხელმძღვანელები: პაატა იმნაძე, მერაბ კეკელიძე, რევაზ სოლომონია; შესრულების ვადები: 2009-2011 წ.წ.
6. **მ. რამიშვილი:** თემა „საქართველოში გამოყოფილი *Br. melitensis*-ის შტამების მოლეკულურ-გენეტიკური შესწავლა“; სამეცნიერო ხელმძღვანელები: მ. ნათაძე; შესრულების ვადები: 2008-2011 წ.წ.
7. **ქ. სიღამონიძე:** თემა „ბრუცელოზის მოლეკულური ეპიდემიოლოგია საქართველოში“; სამეცნიერო ხელმძღვანელები: ნინო ტრაპაიძე, შოთა ცანავა; შესრულების ვადები: 2010-2013 წ.წ.
8. **ე. ხმალაძე:** თემა „ჰეპატიტი B ეპიდემიოლოგიის კერძო საკითხები საქართველოში“. სამეცნიერო ხელმძღვანელი: შოთა ცანავა; შესრულების ვადები: 2010-2013 წ.წ.

9. ე. ელაშვილი: თემა „ტულარემია საქართველოში“, სამეცნიერო ხელმძღვანელები: დავით გელოვანი, პაატა იმნაძე; შესრულების ვადები: 2010-2013 წ.წ.
10. ნ. მამუჩიშვილი: თემა „ლეპტოსპიროზის გავრცელება საქართველოში და მისი ეპიდემიოლოგიური თავისებურებები“. სამეცნიერო ხელმძღვანელები: პაატა იმნაძე, ირაკლი მჭედლიშვილი; შესრულების ვადები: 2010-2013 წ.წ.
11. ს. სალინაძე: თემა „ჯილეხის საწინააღმდეგო იმუნური პასუხი ადამიანში“. სამეცნიერო ხელმძღვანელები: შოთა ცანავა, ნინო ტრაპაძე; შესრულების ვადები: 2010-2013 წ.წ.
12. ლ. ურუშაძე: თემა „ცოფის ვირუსის მოლეკულურ-ეპიდემიოლოგიური დახასიათება საქართველოში“. სამეცნიერო ხელმძღვანელი: რ. სოლომონია; შესრულების ვადები: 2011-2013 წ.წ.
13. ს. ჩუბინიძე: თემა „საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული შავი ჭირის ბუნებრივი კერების ეპიზოოტიური აქტივობა“; სამეცნიერო ხელმძღვანელი: პაატა იმნაძე; კონსულტანტი: გურამ კაციტაძე; შესრულების ვადები: 2009-2010 წ.წ.
14. გ. ჭანტურია: თემა „საქართველოში გავრცელებული *Francisella tularensis* მოლეკულურ-ეპიდემიოლოგიური დახასიათება“; სამეცნიერო ხელმძღვანელები: მერაბ კვეციანი, რევაზ სოლომონია; შესრულების ვადები: 2009-2010 წ.წ.

ცენტრის სტრუქტურების სხვადასხვა სახის საერთაშორისო აკრედიტაცია/სერტიფიცირება

ლაბორატორიული მომსახურებისა და რეგიონალური ეპიდემიოლოგიის დეპარტამენტის თბილისის ლაბორატორია არის:

1. პოლიომიელიტისა და სხვა ენტეროვირუსების კვლევის ჩატარებაზე ჯანმო-ს მიერ აკრედიტირებული, სამხრეთ კავკასიის რეგიონში;
2. წითელა-წითურას სეროეპიდემიოლოგიურ კვლევაზე ჯანმო-ს მიერ აკრედიტირებული;
3. გრიპზე კვლევის ჯანმო-ს მიერ აკრედიტირებული;
4. როტავირუსების კვლევის ჯანმო-ს ქსელის მონაწილე;
5. დიფთერიის კვლევის ევროპულ ქსელში ჩართული;
6. მენინგოკოკების კვლევის ჯანმო-ს ქსელის მონაწილე;
7. გლობალურ სალმონელოზურ ქსელში ჩართული; სალმონელას გლობალური კვლევის ხარისხის გარე კონტროლის პროგრამის მონაწილე;
8. მალარიის კვლევაზე ხარისხის კონტროლის დამადასტურებელი ჯანმო-ს და ბულგარეთის სამედიცინო პარაზიტოლოგიის ცენტრის ერთობლივი სერტიფიკატი.

ცენტრის სპეციალისტთა კვალიფიკაციის ამაღლება

საზღვარგარეთ ჩატარებულ სხვადასხვა სახის სემინარებზე, ტრენინგებზე, სასწავლო კურსებზე სამუშაო შეხვედრებში კვალიფიკაცია აიმაღლა ცენტრის 39 თანამშრომელმა, მიღებულია შესაბამისი სერტიფიკატები.

საქართველოს ფარგლებში ჩატარებულ სხვადასხვა სახის სემინარებზე, ტრენინგებზე, სასწავლო კურსებზე კვალიფიკაცია აიმაღლა ცენტრის 701 თანამშრომელმა, მათ შორის თბილისში – 204, სხვადასხვა დაწესებულებებში – 329, ცენტრში ან ცენტრის ბაზაზე – 169, მიღებულია შესაბამისი სერტიფიკატები.

ცენტრის თანამშრომლები სისტემატურად მონაწილეობდნენ ტრენინგში „დაავადებათა ზედამხედველობის ელექტრონული ინტეგრირებული პროგრამა (EIDSS)“ და SPSS სწავლებაში.

საანგარიშო პერიოდში დარგობრივი ანგარიშგების ფორმების ჩაბარებისას მიმდინარეობდა კონსულტაციების გაწევა სხვადასხვა დაწესებულებების სტატისტიკოსებისთვის.

2012 წელს „სამხრეთ კავკასიის სავლე ეპიდემიოლოგიური და ლაბორატორიული სწავლების რეგიონალური პროგრამის“ სასწავლო კურსს გადიოდა ცენტრის 7 თანამშრომელი.

შიდა მივლინებები

2012 წელს ქვეყნის ფარგლებში სამუშაოების (ეპიდკვლევა, მონიტორინგი, კლინიკური მასალის აღება და სხვა) ჩასატარებლად განხორციელდა 667 მივლინება – 1336 თანამშრომლის მონაწილეობით (3340 დღე), აქედან ცენტრის ბიუჯეტიდან ანაზღაურდა 110 მივლინება (213 თანამშრომელი/390დღე), ცენტრის აპარატის ბიუჯეტიდან ანაზღაურდა 138 მივლინება (232 თანამშრომელი/662დღე), სხვადასხვა სახელმწიფო პროგრამებიდან 238 მივლინება (315 თანამშრომელი/510 დღე), დანარჩენი 181 მივლინების ხარჯები ანაზღაურდა სხვადასხვა წყაროებიდან (576 თანამშრომელი/1778დღე). მათ შორის:

ა). სახელმწიფო პროგრამებიდან და სხვა წყაროებიდან

1. „ეპიდზედამხედველობის პროგრამა“ – 9 მივლინება/17თანამშრომელი/31დღე;
2. „იმუნიზაციის“ პროგრამა შესაბამისად – 12/38/107;
3. „ტუბერკულოზის მართვის“ პროგრამა – 205/223/271;
4. „ადმინისტრირების და მონიტორინგის“ პროგრამა – 1/4/4;
6. „უსაფრთხო სისხლის“ – 10/32/95;
7. შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტრო – 1/1/2.

ბ). არასახელმწიფო წყაროებიდან

1. პროგრამა „მიღწეული შედეგების კონსოლიდაცია: მალარიის ეპიდემიის თავიდან აცილება“ – შესაბამისად 31/131/200;
2. აჭარის ჯგუფის შიდა შემოსავლები – 1/1/1;
3. პროგრამა „არაგადამდები დაავადებების რისკ-ფაქტორების გამოკვლევა მიგრანტ მოსახლეობაში“ – 2/7/7;
4. პროგრამა „ზოონოზური გრიპის ტრანსმისია ადამიანებს, ღორებსა და შინაურ ფრინველებს შორის“ – 3/9/23;
5. პროგრამა „ეპიდემიოლოგიური კვლევის მომსახურების უზრუნველსაყოფა“ (BP)- 22/69/162;
6. Battelle – 27/71/223;
7. DTRA – 7/25/101;
8. CH2MHILL – 45/63/242;
9. USDA – 1/1/2;
10. პროგრამა „თამბაქოს კონტროლის გაძლიერება საქართველოში მულტისექტორული კვლევებით და ადვოკატირების კამპანიით“ – 1/3/36;
11. პროგრამა „ნოზოკომური ინფექციების შესწავლა კრიტიკული მედიცინის დეპარტამენტში“ – 1/2/2;
12. მსოფლიო ბანკი – 1/2/6;
13. პროგრამა „პოლიომიელიტზე გარემოს ზედამხედველობა საქართველოში 2012“ – 4/28/46;
14. „გლობალ ფონდი“ – 1/4/8;
15. პროგრამა „იერსინიების მონიტორინგი საქართველოში“ – 1/2/16;
16. პროგრამა „გრიპზე ეპიდზედამხედველობის ქსელის მდგრადობის შენარჩუნება და სეზონურ/პანდემიურ გრიპზე რეაგირება ეროვნული ჯანდაცვის ორგანოების მიერ ამერიკის შეერთებული შტატების ფარგლებს გარეთ“ და „დამატებითი კომპონენტი“ – 9/85/538;

17. პროგრამა „საქართველოში როტავირუსული ინფექციის საწინააღმდეგო ვაქცინაციის დანერგვა“ – 6/24/30.
18. პროგრამა „იმ პრობოტიკების გამოყოფა და დახასიათება, რომლებიც არჩევითად იზრდებიან რძის ოლიგოსაქარიდებზე“ – 2/4/10;
19. პროგრამა „ეპიდემიოლოგიური მონაცემების გაუმჯობესება ლეიშმანიოზზე თბილისის ბუნებრივ და ბოლო დროს გამოვლინებულ ვისცერული ლეიშმანიოზის კერებში“ – 3/7/67;
20. საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრო – 1/1/3;
21. Black&Veatch – 10/20/45;
22. WRAIR – 1/2/10.

საზღვარგარეთ მივლინებები

2012 წელს განხორციელდა ცენტრის თანამშრომელთა 157 მივლინება საზღვარგარეთ, აქედან 153 მივლინების ხარჯი მთლიანად ანაზღაურდა სხვადასხვა წყაროებიდან, ცენტრის ხარჯით არც ერთი მივლინება დაფინანსებული არ იყო, ცენტრის წილობრივი დაფინანსებით – 4. კერძოდ:

- ცენტრის 48 სპეციალისტმა მიიღო მონაწილეობა: ერთობლივი კვლევების ჩატარებაში (10 კვლევა), გაიარა სასწავლო კურსები (4), სემინარები და ტრენინგები (34);
- ცენტრის სპეციალისტთა მიერ წარდგენილი იყო სხვადასხვა დონეზე პრეზენტაციები/მოხსენებები (23), პოსტერები (20) და აბსტრაქტები (31);
- საერთაშორისო კონფერენციებში, სიმპოზიუმებში, კონგრესებში და სხვ. მონაწილეობა მიიღო 47 სპეციალისტმა (მიღებულია დასწრების 10 და 1 მადლიერების სერტიფიკატი);
- 90 სპეციალისტმა მონაწილეობა მიიღო სხვადასხვა დონის სამუშაო შეხვედრებში (76), განხილვებში (10), კომისიის, კომიტეტის ჯგუფის მუშაობაში (4);
- ჯანმოს კონსულტანტებია – ცენტრის 4 თანამშრომელი.

სხვადასხვა ღონისძიებებში მონაწილეობა

2013 წელს ცენტრის სპეციალისტების მიერ მომზადდა შემოსული წერილებით მოთხოვნილი (ძირითადად მედიიდან) მასალა და გადაიგზავნა დანიშნულებისამებრ (სულ – 29 ინფორმაცია); მიმდინარეობს ვებგვერდზე შემოსული წერილების პასუხის მომზადება (31). გადაითარგმნა ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ვებგვერდზე გამოქვეყნებული მსოფლიო დღეების და კამპანიების მასალა – 52, რომელიც განთავსდა ვებგვერდზე და სოციალურ ქსელში – facebook; მომზადდა 40 წუთიანი დოკუმენტური ფილმი „გრიპი: მოძრავი სამიზნე“ (თარგმანი, ხმის დადება, მონტაჟი, ტელეკომპანიებში და ვებ გვერდზე განთავსება, 2 გადაცემა).

ცენტრის სპეციალისტები მონაწილეობდნენ:

- პროექტის „გრიპზე ეპიდემიოლოგიის ქსელის მდგრადობის შენარჩუნება და სეზონურ/პანდემიურ გრიპზე რეაგირება ეროვნული ჯანდაცვის ორგანოების მიერ ამერიკის შეერთებული შტატების ფარგლებს გარეთ“ ფარგლებში ჩატარდა ტრენინგები საქართველოს 63 რაიონში (6 ტრენერი – 827 მსმენალი);
- სამედიცინო სტატისტიკის სამართველოს 2 თანამშრომელმა ჩაატარა ტრენინგების ციკლი ტრენერებისთვის: „ჰოსპიტალური სექტორის სამედიცინო კლასიფიკატორების შესწავლა/გამოყენება“, 18.02.2012-7.06.2012;

- ცენტრის 17 თანამშრომელმა მონაწილეობა მიიღო აშშ მინესოტას უნივერსიტეტის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სკოლის მიერ დკსჯეც-ში ორგანიზებულ ტრენინგში „გარემო და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობა“, 25-26.08.2012;
- 2012 ოქტომბერში ცენტრის ძალებით ჩატარდა ტრენინგი ბიოუსაფრთხოების საკითხებზე, რომელსაც დაესწრო ცენტრის 31 თანამშრომელი;
- ჩატარდა „გამოყენებითი ეპიდემიოლოგიის და ბიოსტატისტიკის“ 10 დღიანი ინტენსიური კურსი Emory Univeristy, Rollins School of Public Health Hubert Department of Global Health and Tbilisi State Medical University, International School of Public Health, 28.05-08.06, 2012, თბილისი; დაესწრო ცენტრის 7 თანამშრომელი;
- ქ. გარდაბანში საზოგადოებრივ ორგანიზაცია „ქართულ ოცნებასთან“ არსებული „ეროვნებათა სახლის“ და ცენტრის მხარდაჭერით გაიმართა გარდაბნის რელიგიური თემის ერთობლივი ღონისძიება – 25.12.2012;
- განხილულ იქნა აივშიდის ინფექციის ეპიდემიოლოგიის სისტემის სტანდარტული ოპერატიული პროცედურების, ნებაყოფლობითი კონსულტაციების და ტესტირების ჩატარების მეთოდოლოგია (არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის – 7 მსმენელი), 16.02.2012, დკსჯეც;
- ჩატარდა ტრენინგი ზოგად ეპიდემიოლოგიაში, საქართველოს რაიონების სჯდ ცენტრების თანამშრომლებისათვის, 11-15.06.2012, 21 მსმენელი;
- ჩატარდა ტრენინგი ეპიდემიოლოგიის კვლევაში, საქართველოს რაიონების სჯდ ცენტრების თანამშრომლებისათვის, 27-29.06.2012, 36 მსმენელი;
- ჩატარდა ტრენინგი „საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის მინისტრის #27/ნ ბრძანების დანერგვა საქართველოში“, თბილისის რაიონებისათვის, 12.06.2012, 18-18 მსმენელი;
- ჩატარდა ტრენინგი „წყლის რესურსების ინტეგრირებული მართვის შესახებ“ ორგანიზებული UNDP/GEF მტკვარი-არაქსის პროექტის ფარგლებში, პირველი და მეორე მოდული, 05-07.04.2012 და 23-26.05.2012, ცენტრის თითო თანამშრომელი, ბაზალეთი;
- შედგა საშიში ქიმიური ნარჩენების საკითხებზე მომუშავე ორგანიზაციების საკოორდინაციო-საინფორმაციო შეხვედრა GEF/UNDP-ს პროექტის „საქართველოში მოდ პესტიციდების ლიკვიდაცია და გადაყრილი პესტიციდების შენახვა“ ფარგლებში, საქართველოს გაეროს ოფისი, 03.05. 2012, ცენტრის 1 თანამშრომელი, თბილისი;
- 2012 წლის 10-14 სექტემბერს ქ. ბათუმში ჩატარდა „ბიოუსაფრთხოების ოფიცრების სიმპოზიუმს“ დაესწრო ცენტრის 16 თანამშრომელი, DTRA;
- 30 თანამშრომელი დაესწრო ს. კაჭრეთში ჩატარებულ შეხვედრას „2011-2012 წლის გრიპის სეზონი საქართველოში, 28-29.09.2012;
- ქალთა რეპროდუქციული ჯანმრთელობის 2010 წლის კვლევის საბოლოო შედეგების პრეზენტაციას, ანგარიშის განხილვას, 26.06.2012, დაესწრო ცენტრის 10 თანამშრომელი, თბილისი;
- შედგა „სამხრეთ კავკასიის სავლე ეპიდემიოლოგიური და ლაბორატორიული სწავლების რეგიონალური პროგრამის“ (SCFELTP) დამამთავრებელი ცერემონია, 04.06.2012, მონაწილეობა მიიღო ცენტრის 16 თანამშრომელმა;
- საქართველოს პარლამენტში შეხვედრას და ფოტოგამოფენას: „მხარი დაუჭირე თამბაქოსგან თავისუფალ გარემოს“, „ნარკოვიტარების მონიტორინგის ეროვნული ცენტრი“, დაესწრო 5 – 20.12.2012;
- გაეროს ევროპის ეკონომიკური კომისიის კონვენციის „ტრანსსასაზღვრო წყლებისა და საერთაშორისო ტბების დაცვისა და გამოყენების“ და ოქმის “წყალი და ჯანმრთელობის“, „წყლის რესურსების შეფასების საერთაშორისო ცენტრის, (IWAC) სამუშაო ჯგუფის

შეხვედრაში მონაწილეობა მიიღო ცენტრის 1 თანამშრომელმა; 07-12.05.2012, სლოვაკეთი, ქ. ბრატისლავა;

- 2012წ. 23–30 ივნისს საერთაშორისო ატომური ენერჯის სააგენტოს (IAEA) ეგიდით ჩატარებულ შეხვედრაში მონაწილეობა: „საქონელში არსებული ტრანსმისიული ინფექციების კონტროლის ფარგლებში – რენტგენით დასხივული ბრუცელა spp“, ცენტრის 1 თანამშრომელი, ნაობი, კენია;
- „მანგანეცის საბადოს გავლენა კავკასიის მთებში არსებული წყლის ხარისხზე“, 35-ე AMOP გარემოს დაბინძურებისა და რეაგირების შესახებ სემინარში მონაწილეობა, 2012 წ. 5-9 ივნისი, ცენტრის 1 თანამშრომელი, ვანკუვერი, კანადა;
- საერთაშორისო კონფერენცია „საქართველოში საშიში ქიმიური ნივთიერებების მოხმარების შემცირება და უსაფრთხო ქიმიკატების პოტენციალი, არაქიმიური ალტერნატივების ჩართვით“ ორგანიზებული „საქართველოს მწვანეთა მოძრაობის“, “დედამიწის მეგობრებისა” და “ევროპელი ქალები საერთო მომავლისათვის” (WECF) მიერ; 24.05.2012, ცენტრის 1 თანამშრომელი, თბილისი;
- 2012 წლის „უსაფრთხო სისხლის“ სახელმწიფო პროგრამის „უანგარო დონორობის მხარდაჭერისა და მოზიდვის“ კამპანიის ფარგლებში საქართველოს ჯანმრთელობის ხელშეწყობისა და განათლების ფონდის მიერ ჩატარებულ შეხვედრაში, ფოტოგამოფენაში და დაჯილდოების ცერემონიაში, ცენტრის 1 თანამშრომელი – 15.12.2012;
- IV სასწავლო სესია – სამედიცინო მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება ქ. ქუთაისში, ზ. ცხაკაიას სახელობის დასავლეთ საქართველოს ინტერვენციული მედიცინის ცენტრში აშშ საერთაშორისო განვითარების სააგენტომ USAID ცენტრის მხარდაჭერით ჩატარებულ ორდღიან ღონისძიებაში, ცენტრის 1 თანამშრომელი – 20.12.2012;
- საქართველოში თამბაქოსაგან თავისუფალი გარემოს კანონის მხარდასაჭერი კამპანია, არასამთავრობო ორგანიზაცია Welfare Foundation, საქართველოში თამბაქოს კონტროლის ჩარჩო კონვენციის (FCTC) იმპლემენტაციისა და მონიტორინგის ცენტრი და თამბაქოს კონტროლის ალიანსი – 20.12.2012;
- თამბაქოს კონტროლის ჩარჩო კონვენციის იმპლემენტაციისა და მონიტორინგის ცენტრი და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ინსტიტუტის მიერ პროექტის "საქართველოში 100%-ით თამბაქოსგან თავისუფალი პოლიტიკის გატარება სამედიცინო და საგანმანათლებლო დაწესებულებებში" ფარგლებში ჩატარდა მონიტორინგის შედეგად გამოვლენილი – თამბაქოსაგან თავისუფალი სამედიცინო და საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და პროექტის მხარდაჭერი მედიის წარმომადგენელთა დაჯილდოების ცერემონიალი – 26.12.2012.
- სამუშაო შეხვედრა „ბიოლოგიური იარაღის კონვენციის განხილვისთვის“, 10-14.12.2012, შვეიცარია, ჟენევა (1 თანამშრომელი);
- ცენტრის 3 თანამშრომელი დაესწრო 2012 წლის 26-31 მარტს „საქართველოში გავრცელებული ლეიშმანიოზის შესახებ წლიური მოხსენებას“, თურქეთი, იზმირი. 10 ქვეყანაში (თურქეთი, ინგლისი, გერმანია, საფრანგეთი, ჩეხეთი, უნგრეთი, რუმინეთი, იტალია, საბერძნეთი, ესპანეთი) ვექტორებზე მომუშავე სპეციალისტებთან ერთად შემუშავდა სტრატეგიული გეგმა კვლევების ჩატარების ოპტიმიზაციის შესახებ;
- ბიოეთიკის ორწლიანი ტრენინგის შემაჯამებელი კურსის და სამუშაო ჯგუფის შეხვედრაში მონაწილეობა მიიღო ცენტრის 1 თანამშრომელმა, 30.06-08.07.2012, პრაღა, ჩეხეთი. ღონისძიებების ორგანიზატორები: Union Graduate College-ის ბიოეთიკის ცენტრი (ნიუ-იორკი, აშშ); ვილნიუსის უნივერსიტეტის მედიცინის ისტორიის და ბიოეთიკის დეპარტამენტი (ვილნიუსი, ლიტვა) და აშშ-ს კვლევის ნაციონალური და ფოგარტის საერთაშორისო ცენტრები;

- ცენტრის სპეციალისტები დაესწრნენ ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ეგიდით ქ. ბიშკეკში (ყირგიზეთი) 11-12 ოქტომბერს ჩატარებულ ანალიტიკურ სემინარს „სამოქალაქო რეგისტრაციისა და დემოგრაფიული სტატისტიკის გაუმჯობესება“ და ქ. ბონში (გერმანია) 29-30 ოქტომბერს ჩატარებულ სემინარს „პარმის კონფერენციის ვალდებულებათა შესრულების მონიტორინგი: მონაცემთა შეგროვების ორგანიზაცია“.

ეროვნული ცენტრის სპეციალისტების სხვადასხვა დონის საერთაშორისო და ნაციონალური ორგანიზაციების წევრობა

1. ინფექციური კონტროლის საერთაშორისო ფედერაცია (წევრი);
2. ევროპის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ასოციაცია (წევრი);
3. „ღია საზოგადოება – საქართველო“ (საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ექსპერტი);
4. საქართველოს ჰიპერტენზიის შემსწავლელი საზოგადოება (გამგებობის წევრი);
5. საქართველოს პროფილაქტიკური მედიცინის მეცნიერებათა აკადემია (არჩეული წევრი);
6. აშშ სამედიცინო ეპიდემიოლოგთა საზოგადოება (წევრი);
7. საქართველოს ინფექციონისტთა, პარაზიტოლოგთა, ეპიდემიოლოგთა და მიკრობიოლოგთა სამეცნიერო ასოციაცია (ვიცე პრეზიდენტი);
8. ჯანმო-ს საერთაშორისო ჯანმრთელობის (მედიკო-სანიტარული) წესები – 2005 (ექსპერტთა პანელის წევრი);
9. ბიოეთიკის ეროვნული საბჭო (წევრი);
10. ჯანმო-ს ევროპის რეგიონის იმუნიზაციის ექსპერტ მრჩეველთა ჯგუფი (წევრი);
11. ჯანმო-ს ევროპის რეგიონის პოლიტიკის გამომხატველი დოკუმენტის „საკვების უსაფრთხოების ინტერ-სექტორული სტრატეგიების ძირითადი ელემენტები“ (სარედაქციო საბჭოს წევრი);
12. არასამთავრობო ორგანიზაცია “საქართველოს ბიოუსაფრთხოების ასოციაცია” (პრეზიდენტი, ვიცე-პრეზიდენტი, დამფუძნებელი წევრი);
13. საქართველოს ექიმთა ასოციაცია (წევრი);
14. ევროპაში ჯანსაღი სკოლების ქსელი (ეროვნული კოორდინატორი საქართველოში);
15. კონვენცია „ტრანსსასაზღვრო წყლებისა და საერთაშორისო ტბების დაცვისა და გამოყენების“ ოქმი „წყალი და ჯანმრთელობა“ (სამუშაო ჯგუფის წევრი);
16. კონვენცია „ტრანსსასაზღვრო წყლებისა და საერთაშორისო ტბების დაცვისა და გამოყენების“ (ეროვნული საკონტაქტო პირი);
17. საერთაშორისო ცენტრი „კურაციო“ (კონსულტანტი);
18. TMC – „ტექნოლოგი მენეჯმენტ კომპანია“ (ექსპერტი/ტრენერი);
19. ცენტრალური აზიისა და კავკასიის ბიოუსაფრთხოების ასოციაცია (ვიცე-პრეზიდენტი, წევრები);
20. HEPA – „ფიზიკური აქტივობის ხელშეწყობის ევროპული ქსელი“ (საკონტაქტო პირი);
21. საქართველოს სამედიცინო და სოციალურ მეცნიერებათა აკადემია (წევრ-კორესპონდენტი);
22. საქართველოს სამედიცინო ინფორმატიკისა და ბიოსამედიცინო ინჟინერიის ასოციაციის წევრი;
23. ინფექციურ დაავადებათა საერთაშორისო საზოგადოების (ISID) წევრი;
24. ინფექციური დაავადებების და მიკრობიოლოგიის ევროპის საზოგადოების (ESMID) საკორესპონდენტო წევრი,
25. სურსათის ფორტიფიკაციის ალიანსი (საქართველოს ჯანდაცვისა და სოციალური საკითხების საპარლამენტო კომიტეტი);

26. პაციენტთა უსაფრთხოების დაცვის ალიანსი (საქართველოს ჯანდაცვისა და სოციალური საკითხების საპარლამენტო კომიტეტი);
27. ნუტრიციოლოგთა ეროვნული ასოციაციის წევრი;
28. ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაცია (WHO) - დროებითი მრჩეველი სურსათის და კვების სფეროში(2005-2006);
29. სგდ და აივ ინფექცია/შიდსის სამუშაო ჯგუფის (Prevention Task Force-PTF) წევრი, საქართველო;
30. ინფექციური კონტროლის საერთაშორისო ფედერაციის წევრი;
31. ევროპის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ასოციაციის, ინფექციურ დაავადებათა კონტროლის სექციის წევრი;
32. ევროპის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ასოციაციის, გარემოსთან ასოცირებული დაავადებების სექციის წევრი;
33. ევროპის კლინიკური მიკრობიოლოგიის და ინფექციურ დაავადებათა საზოგადოების წევრი;
34. ოლიმპიური ნაციონალური აკადემიის წევრი;
35. SETAC ევრო საბჭოს წევრი;
36. ეროვნული საკონტაქტო პირი გაეროს კონვენციის „ტრანსასაზღვრო წყლებისა და საერთაშორისო ტბების დაცვისა და გამოყენების“ და ოქმის „წყალი და ჯანმრთელობა“, ასევე ოქმის „წყალი და ჯანმრთელობა“ სამუშაო ჯგუფის წევრი;
37. სამუშაო ჯგუფის წევრი გერმანიის გარემოს ფედერალური სააგენტოს ბაზაზე შექმნილი სამუშაო ჯგუფისა, რომელმაც უნდა შეიმუშაოს მცირე წყალმომარაგების სისტემების შესახებ ევროპის რეგიონში სახელმძღვანელო პოლიტიკის დოკუმენტი;
38. ევროპის ჰიპერტენზიის საზოგადოების წევრი;
39. ჰიპერტენზიის საერთაშორისო საზოგადოების წევრი;
40. ჰიპერტენზიის მსოფლიო ლიგის წევრი.

განსაკუთრებული მოვლენები

- ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული პროექტის – „პირველადი ჯანდაცვის რეფორმის მხარდაჭერის“ ფარგლებში განხორციელებული საკომუნიკაციო კამპანია აღიარებულ იქნა, როგორც საუკეთესო საგანმანათლებლო და საინფორმაციო კამპანია ევროპის სამეზობლო რეგიონში, რომელიც ემსახურება მოსახლეობის ინფორმირებულობის დონის ამაღლებას სატელევიზიო, რადიო და სხვა საკომუნიკაციო კამპანიების საშუალებით. ნომინაციაზე „საუკეთესო საკომუნიკაციო კამპანია“ სულ წარდგენილი იყო 37 პროექტი. თითო რეგიონიდან ნომინირებული იყო 4 პრეტენდენტი, რომელთაგან ევროპის სამეზობლო რეგიონში გამარჯვება წილად ხვდა საქართველოს „პირველადი ჯანდაცვის რეფორმის მხარდაჭერის პროექტის“ ფარგლებში განხორციელებულ საკომუნიკაციო კამპანიებს. ამ კამპანიების დაგეგმვასა და განხორციელებას ხელმძღვანელობდა დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, ევროკავშირის „პირველადი ჯანდაცვის რეფორმის მხარდაჭერის პროექტის“ ოფიცერებთან ერთად. დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ ვიდეო: <https://vimeo.com/44028997>;
- ცენტრის ლაბორატორიული მომსახურებისა და რეგიონალური ეპიდზედამხედველობის დეპარტამენტის უფროსი სპეციალისტი ლილე მალანია არჩეულ იქნა მსოფლიოს 14 ქვეყნის წარმომადგენელთან ერთად, ICEID 2012 ლიდერთა პროგრამით, წლის ლიდერად და მონაწილეობა მიიღო ლიდერთა შეხვედრაში (2012 წელი, 13 მარტი, ატლანტა, აშშ). შერჩევაში მონაწილეობდა 200 ქვეყანა;

- ცენტრის არაგადამდებ დაავადებათა დეპარტამენტის უფროსი სპეციალისტი ნანა ნინაშვილი მიწვეული იყო საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის მე-13 მსოფლიო კონგრესის პუბლიკაციების რეცენზენტად, კონგრესი შედგა 2012 წლის 23-27 აპრილს (ადის აბაბა, ეთიოპია);
- ცენტრის სახელმწიფო პროგრამების დეპარტამენტის მთავარმა სპეციალისტმა ირმა ბურჯანაძემ გაიმარჯვა ისრაელის საილჩოს მიერ გამოცხადებული კონკურსში და მონაწილეობა მიიღო ტრენინგში „აივ ინფიცირებული ბავშვების ფსიქო-სოციალური დახმარება“ (16.08.2012 – 06.09.2012, ისრაელი, ჰაიფა).

საინფორმაციო და სხვა სახის მასალების მომზადება და გამოცემა

1. „საქართველოში როტავირუსული ვაქცინაციის დანერგვასთან დაკავშირებით WHO სტანდარტული 7 მოდულის ქართულენოვანი ვერსია ტრენინგებში მონაწილე სამედიცინო პერსონალზე გადასაცემად“, 2012, იმუნიზაციის განყოფილება, 7 მოდული – 96 სლაიდი;
2. „აივ იფექცია/შიდსზე გლობალური რეაგირების ეროვნული ანგარიში“, საანგარიშო პერიოდი 2010-2011, ქართულ ენაზე – 36 გვ., ინგლისურ ენაზე – 32 გვ., 2012;
3. „გრიპი და ეპიდემიოლოგიის სისტემა საქართველოში“, 2012, 160 გვ.;
4. ლელა სტურუა, ნინო შუმანია, პუნამ დავანი - „კვლევა მიგრანტთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ“, ქართულ ენაზე – 182 გვ., ინგლისურ ენაზე – 143 გვ., 2012;
5. ლელა სტურუა, ნინო ბალანჩივაძე, ირმა კირთაძე, დავით ოთიაშვილი, ტომამ ზაბრანსკი – „ნარკოვითარება საქართველოში 2012“, წლიური ანგარიში, ქართულ ენაზე – 128 გვ., ინგლისურ ენაზე – 24 გვ., 2012;
7. ლელა სტურუა, ნინო ბალანჩივაძე, ირმა კირთაძე, დავით ოთიაშვილი, ტომამ ზაბრანსკი – „ნარკოვითარება საქართველოში 2012“, წლიური ანგარიში, ქართულ ენაზე – 128 გვ., ინგლისურ ენაზე – 24 გვ., 2012;

ცენტრში მომზადებული სხვა საგანმანათლებლო მასალები

საანგარიშო პერიოდში სულ – 18 ერთეული:

- მაისური წარწერით – NCDC; ჯანმრთელობაზე ზრუნვა მეხება მე, გეხებაშენ, ეხება ყველას;
- კეპი წარწერით – NCDC;
- საქაღალდე – NCDC;
- ბუკლეტი – ყველა დონორი გმირია, სისხლის უანგარო დონაციის სამსახური;
- სამახსოვრო – ყველა დონორი გმირია, სისხლის უანგარო დონაციის სამსახური;
- 4 პლაკატი(11-13-14-15 ივნისი) – ყველა დონორი გმირია, სისხლის უანგარო დონაციის სამსახური;
- სავიზიტო ბარათი – მაღლობას გიხდით უანგარო დონორობისათვის!;
- ფლაერი – Progress for Children in Georgia;
- სამახსოვრო – მამოგრაფია;
- სამახსოვრო – მართონი სიცოცხლის გადასარჩენად;
- სამახსოვრო – ცხოვრება ტუბერკულოზის გარეშე;
- სამახსოვრო – ძუძუს თვითგასინჯვა;
- ბუკლეტი – სარძევე ჯირკვლის ჯანმრთელობა;
- მაგიდის კალენდარი – NCDC;
- 50 ფოტო – „თამბაქოსგან თავისუფალი გარემო“;

- ბუკლეტი – ევროპის იმუნიზაციის კვირეული, „აცერი, დაიცავი!“;
- სამახსოვრო – ევროპის იმუნიზაციის კვირეული, „აცერი, დაიცავი!“;
- პლაკატი – ევროპის იმუნიზაციის კვირეული, „აცერი, დაიცავი!“

საანგარიშო წელს გამოქვეყნებული სტატიები

1. Diaz MH, Bai Y, **Malaria L**, Winchell JM, Kosoy MY – The Article “**Development of a Novel Genus-specific Real-time PCR Assay for Detection and Differentiation of *Bartonella* of Species and Genotypes**”. *Clinical Microbiology*, 2012 Feb 29, PMID: 2278904 {PubMed – indexed for MEDLINE};
2. Karyn A. Havas, **Marine Ramishvili, Archil Navdarashvili, Paata Imnadze**, Mo Salman – The Article “**The human-animal interface of domestic livestock management and production and its relationship to brucellosis in the country of Georgia 2010: A rapid assessment analysis**”. *Preventive Veterinary Medicine*, 8 March 2012;
3. **M. I. Ramishvili** – The Article „**Accelerated Agglutination Reaction among Small Ruminants Express-Diagnostic Method for Brucellosis**”, *Annals of Agrarian Science*, Vol.10 No.1, 2012, pp. 81-83;
4. **G. Kandelaki, M. ButsaShvili, I. Kalandaze, M. Iosava, N. Avaliani, P. Imnadze** - The Article “**Elimination of malaria in the country Georgia**”, *J. Acta Tropica*, 123, 2012, pp. 47-48; www.elsevier.com/locate/actatropica;
5. **Nato Tarkhasvili, Neli Chakvetadze, Nana Mebonia, Marina Chubinidze, Lela Bakanidze, Vladimir Shengelidze, Merab Mirtskhulava, Tamar Chacava, Guram Katsitadze, Ucha Gabunia, Dimitri Kordzaia, Paata Imnadze, Jeannette Guarner, Jeremy Sobel** – The Article „**Traditional risk factors for *Helicobacter pylori* infection not found among patients undergoing Diagnostic upper endoscopy – Republic of Georgia, 2007-2008**”, *J. International Journal of Infection Diseases*, 06 August 2012;
6. Dawn N. Birdsall, Talima Pearson, Erin P. Price, Heidie M. Hornstra, Roxanne D. Nera, Nathan Stone, Jeffrey Gruendike, Emily L. Kaufman, Amanda H. Pettus, Audriana N. Hurbon, Jordan L. Buchhagen, N. Jane Harms, **Gvantsa Chanturia**, Miklos Gyuranecz, David M. Wagner, Paul S. Keim – The Article “**Melt Analysis of Mismatch Amplification Mutation Assays (Melt-MAMA): A Functional Study of a Cost-Effective SNP Genotyping Assay in Bacterial Models**”, *PLoS ONE*, March 2012, Volume 7, Issue 3, e32866;
7. Ju Jiang, Brian J. You, Evan Liu, Anisa Apte, Tamasin R. Yarina, Todd E. Myers, John S. Lee, Stephen C. Francesconi, Monica L. Guinn, **Nikoloz Tsertsvadze, Nino Vepkhvadze, Giorgi Babuadze, Ketevan Sidamonidze, Maka Kokhraidze, Marina Donduashvili, Tinatin Onashvili, Afrail Ismayilov, Nigar Agayev, Mubariz Aliyev, Nizam Muttalibov** – The Article “**Development of three quantitative real-time PCR assays for the detection of *Rickettsia raoultii*, *Rickettsia slovaca*, and *Rickettsia aeschlimannii* and their validation with ticks from the country of Georgia and the Republic of Azerbaijan**”, *J. Ticks and Tick-Borne Diseases*, Volume 3, 2012, p. 326-330;
8. **M. Mirtskulava, N. Saakashvili, M. Giorgobiani, B. Zuroshvili, R. Tataradze** – The Article “**Medical Aspects of development of ecotourism in Georgia**”, *J. Experimental and Clinical Medicine*. N 2, 2012, p. 75-76;

9. **M. Mirtskulava**, M. Ganugrava, N. Kekelidze, J. Chen, T. Jakhutashvili, G. Qajaia, E. Tulashvili, M.Elizbarashvili, M. Chkhaidze, M. Giorgobiani – The Article **“Individual Radon risks”**, "Health and Social Medicine Management", Italy's Institute of Biostructure and Bioimage (IBB - CNR UOS - Napoli Center), University Geomedi, Georgia, Tbilisi, 2012. P. 55-58;

10. **ნ. მეზონია**, თ. ქურდაძე, თ. ავალიანი – სტატია **„მოსახლეობის ინფორმირებულობა ონკოლოგიურ დაავადებათა ადრეული გამოვლენის თაობაზე“**, ჟ. „ექსპერიმენტული და კლინიკური მედიცინა“, # 4, 2012, გვ. 98-100;

11. ე. ვაშაკიძე, თ. მეგრელიშვილი, ე. პაჭკორია, **ლ. თევზაძე**, მ. ჯანგაძე, თ. სატაია **„STEC - შიგა -ტოქსინ მატარებელი E. coli - ინფექციის თავისებურებები თანამედროვე ეტაპზე“**, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მაცნე; ბიომედიცინის სერია, #3-4 38., 2012, გვ. 153-157;

12. Butsashvili M., Kandelaki G., **Topuridze M.**, Morse D., Triner W., DeHovite J., Nelson K. and MsNuttL-A. – The Article **“Associated factors for recommending HBV vaccination to Children among Georgian health care workers”**, BMC Infectious Diseases 2012, 12:362, 6. p.;
<http://www.biomedcentral.com/1471-2334/12/362>;

13. Pauline Huet, Joanna Orne-Gliemann, MarijaMiric, Angeline Ngo Essounga, MuktaGadgil, **Marina Topuridze**, Eddy Perez-Then, Annabel Desgrées du Loû – **„Prenatal HIV counselling as an opportunity to reach men? Conjugal relationships and gender norms in the context of the Prenatest ANRS 12127 trial“**, Centre Population et Développement UMR 196 CEPED, Université Paris Descartes, INED, IRD. Available at :http://www.ceped.org/IMG/pdf/ceped_wp27.pdf;

14. **ნ. მამუჩიშვილი**, ი. მჭედლიშვილი, **პ. იმნაძე** – სტატია **„ლეპტოსპიროზის ზოგიერთი ეპიდემიოლოგიური თავისებურებები საქართველოში“**, ჟ. „ექსპერიმენტული და კლინიკური მედიცინა“ N4, 2012, საქართველო, გვ. 43-45;

15. **ნ. მამუჩიშვილი**, ე. ვაშაკიძე, თ. მეგრელიშვილი – სტატია **„ლეპტოსპიროზის კლინიკური მიმდინარეობა და ეპიდემიოლოგიური თავისებურებები“**, თსსუ-ს სამეცნიერო შრომათა კრებული, 2012 წლის XLV გამოცემაში, საქართველო, გვ. 89-91.

საანგარიშო წელს მომზადებული აბსტრაქტები

1. Malania L., Tsertsvadze N., Abazashvili N., Ramishvili M., Broladze M., Tsanova S., Avaliani N., Imnadze P. – The Abstract **“Human Anthrax Outbreaks in Georgia in 2011”**; ASM Biodefense Conference, Washington, February 26-29, 2012, USA, p. 38;

2. R. Solomonias, M. Nozadze, E. Mikeladze. , **E. Zhenti, G. Chanturia, M. Kekelidze, R.J.Obiso, S. Francesconi, L.Bakanidze** – The Abstract **“Proteomic Analysis Atypical Y. pestis Strains Isolated from Natural Foci in Georgia”**; ASM Biodefense Conference, Washington, February 26-29, 2012, USA, p. 38;

3. **L.G. Bakanidze, Imnadze P. G., Tsanova S.A., Tsertsvadze N.S.** – The Abstract **“Surveillance on Plague Natural Foci on Georgia”**, ASM Biodefense Conference, Washington, February 26-29, 2012, USA, p. 44;

4. G. Chanturia, E.Khmaladze, E. Zhenti, L.Malania, M. ZakalaShvili, N. Tsertsvadze, M. Kekelidze, P. Imnadze, Sh.Tsanava, R. J.Obiso, S. Francesconi – The Abstract **“Anthrax Surveillance System and Canonical SSNP Typing of Bacillus anthracis isolated in the Country of Georgia”**, ASM Biodefense Conference, Washington, February 26-29, 2012, USA, p. 60;
5. E. Khmaladze, D. Birdsell, E. Zhenti, G. Chanturia, M. Kekelidze, M. Nikolich, P. Imnadze, Sh.Tsanava, L. Malania, N. Tsertsvadze, S. Beckstrom-Sternberg, J. Beckstrom-Sternberg, T. Pearson, D. Wagner, P. Keim – The Abstract **“Phylogeography of *Bacillus anthracis* isolates from the Country of Georgia”**. ASM Biodefense Conference, Washington, February 26-29, 2012, USA, p. 62;
6. Trapaidze D., Tsinamdzgvrishvili B., Abesadze T., Avaliani N., Sturua L., Sharashidze N., Giuashvili N., Jijeishvili L., Zeikidze L., Todua N. – The Abstract **“Main Features of Lipid Profile of Manifested Ischemic Heart Disease in Georgian Population”**, PP.21.226. Annual Meeting European Society of Hypertension, Journal of Hypertension, Vol. 30, e-Suppiement A, April – 2012. 1p.;
7. Tsinamdzgvrishvili B., Trapaidze D., Abesadze T., Avaliani N., Sturua L., Giuashvili N., Sharashidze N., Shakhnazarova M., Todua N., Lomia N. – The Abstract **“Failure of Arterial Hypertension Control in Georgian Reproductive Age Women”**, PP.40.354, Journal of Hypertension, Vol. 30, e-Suppiement A, Annual Meeting European Society of Hypertension, April – 2012. 1p.;
8. N. Sharashidze, D. Trapaidze, T. Abesadze, B. Tsinamdzgvrishvili, G. Abashidze, N. Putkaradze, K. Dzneladze, T. Putkaradze, G. Abashidze – The Abstract **“Cardiovascular Risk Factor ECG Screening Results in Middle Aged Women”**, PP.40.328, Journal of Hypertension, Vol. 30, e-Suppiement A, Annual Meeting European Society of Hypertension, April – 2012. 1p.;
9. M. Shavdia, N. Ninashvili, N. Shavdia – The Abstract **“Cancer Pain Assessment and Treatment in 1494 Advanced Cancer Patients”**, The 6th World Congress “World Institute of Pain” Miami, Florida, USA, February 4-6, 2012, p.44;
10. M. Shavdia, N. Ninashvili, N. Shavdia– The Abstract **“Assessment of Pain Management in Palliative Patients Using Pain Management Index”**, The 6th World Congress “World Institute of Pain” Miami, Florida, USA, February 4-6, 2012, p. 117;
11. Lile Malania, Nikoloz Tsertsvadze, Merab Shavishvili, Tamriko Giorgadze, Marina Gaprindashvili, Natia Chubinidze, Gvantsa Chanturia, Nata Avaliani, Paata Imnadze – The Abstract **“Overview of Tularemia Human cases and Surveillance program in Georgia during 2002-2011”**, abstract #136, 25th Meeting of the American Society for Rickettsiology, July 23-31, 2012, 1 p.;
12. Archil Navdarashvili, Khatuna Zakhshvili, Rusudan Chlikadze, Nato Menagarishvili – The Abstract **“Hepatitis A Outbreak in Lanchkhuti, Georgia June-September 2011”**, ESCAIDE, Edinburg, UK, 24-26 October 2012, p.113;
13. Archil Navdarashvili, Giorgi Maglakelidze – The Abstract **“Anthrax knowledge, attitude and practice among populations in rural Georgia”**, ESCAIDE, Edinburg, UK, 24-26 October 2012, p.144;

14. Лела Баканидзе, **Нели Чакветадзе**, Мариям Нацвлишвили – Абстракт **“Ситуация по биологической безопасности в Грузии”**, Материалы конференции “Региональная безопасность и биозашита: движение к международным стандартам”, Алматы, 18-20.09.2012, стр.11;
15. Н. Церцвадзе, Дж. Манвельян, Е. Церцвадзе, Л. Баканидзе – Абстракт **“Полевые работы в Грузии”**, Материалы конференции “Региональная безопасность и биозашита: движение к международным стандартам”, Алматы, Казахстан, 18-20.09.2012, стр. 21;
16. Мариям Нацвлишвили, Лела Баканидзе, **Нели Чакветадзе** – Абстракт **“Ситуация по Биологической и Химической безопасности в Грузии: новые вызовы”**, Материалы конференции “Региональная безопасность и биозашита: движение к международным стандартам”, Алматы, Казахстан, 18-20.09.2012, стр. 44;
17. **Гоча Георгидзе**, Натия Сулаберидзе – Абстракт **“Применение тренировочных семинаров в медицинском секторе Западной Грузии для оценки и обеспечения биологической безопасности”**, Материалы конференции “Региональная безопасность и биозашита: движение к международным стандартам”, Алматы, Казахстан, 18-20.09.2012, стр. 24;
18. **Нели Чакветадзе**, Лела Баканидзе, Мариям Нацвлишвили – Абстракт **“Система мониторинга за особо опасными инфекциями в Грузии”**, Материалы конференции “Региональная безопасность и биозашита: движение к международным стандартам”, Алматы, Казахстан, 18-20.09.2012, стр. 46;
19. Ш. Цанава, Г. Мгеладзе, С. Чубинидзе – Абстракт **“Внедрение биобезопасности в национальную сеть лабораторий общественного здравоохранения Грузии”**, Материалы конференции “Региональная безопасность и биозашита: движение к международным стандартам”, Алматы, Казахстан, 18-20.09.2012, стр.47;
20. Nickoloz Tsertsvade, Ioseb Velijanashvili, Marina Grdzeldze, Gvantsa Chanturia, Sophio Datukishvili, Mikeljon Nikolich, Jason Farlow, Paata Imnadze, Nata Avaliani, Andrew Pearson– The Abstract **“Geographical temporal distribution of environmental isolates of Francisella tularensis holartica in the country of Georgia”**, Tularemia 7th Int. Conference, Brechenridge, Colorado, USA, Sept. 2012, p.169;
21. T. Tevdoradze, M. Ramishvili, G. Chanturia, J. Petersen– The Abstract **“Implementation of new diagnostic tools for Francisella tularensis at the National Center for Disease Control and Public Health of Georgia”**, Tularemia 7th Int. Conference, Brechenridge, Colorado, USA, Sept. 2012, p.133;
22. G. Chanturia, N. Tsertsvadze, M. Kekelidze, M. Zakalashvili, E. Zhgenti, M. Gaprindashvili, P. Imnadze, M. Nikolich, J. Farlow, N. Avaliani, E. M. Barry – The Abstract **“Molecular typing of Francisella tularensis strains isolated in the country of Georgia during 2009-2012”**, Tularemia 7th Int. Conference, Brechenridge, Colorado, USA, Sept. 2012, p. 39;
23. **Gocha Giorgidze**, Natia Sulaberidze, Maka Jinjikhadze - The Abstract **“The Challenges of Starting TB Work in an Existing BSL-2 Laboratory: Success in the Republic of Georgia”**, ABSA 55th Annual Biological Safety Conference, USA, Orlando, Florida, October 19-24, 2012, p. 75;

24. **M. Mirtskulava**, Makaradze Levan, Giorgobiani Marina – The Abstract **“BRUCELLA EPIDEMIOLOGY IN GEORGIA”**, Days of Veterinary Medicine 2012; 3rd International Scientific Meeting; BOOK OF PROCEEDINGS; Skopje, Republic of Macedonia; 2-4 September 2012, P. 62-63;
25. ე. ვაშაკიძე; ე. პაჭკორია; **ლ. თევზაძე**; თ. მეგრელიძე, **მ. ლაშქარაშვილი**, მ. კვიციანი – აბსტრაქტი **„ჰემორაგიული კოლიტი გართულებული HUS-ით საქართველოში“**, ESCMID London, 2012, 1 გვ.;
26. ე. ვაშაკიძე, ე. პაჭკორია, **ლ. თევზაძე**, თ. მეგრელიძე – აბსტრაქტი **„E. coli ინფექცია და HUS საქართველოში“**, ქართველ და ებრაელ ექიმთა X საერთაშორისო კონფერენცია, თელ-ავივი, ისრაელი, 2012, 1 გვ.;
27. **M. Lashkarashvili**, **Kh. Zakhshvili**, **L. Tevzadze**, M. GeleniSvili, T. Rush, E. Maes – The Abstract **“Salmonella Newport Outbreak in Khobi, Georgia, 2012”**, TEPHINET Seven Global Conference, Amman, Jordan, November 10-15, 2012, p. 26;
28. **Tamar Chachava** –The Abstract **“Rick Factors for Non-Communicable Diseases among Internally Displaced Persons Subsequent to the Georgia-Russia War, 2008”**,TEPHINET SEVEN GLOBAL SCIENTIFIC CONFERENCE 2012, Amman-Jordan, 10-15 November, 2012, p. 53-54;
29. **Archil Navdarashvili** – The Abstract **“Hepatitis A Outbreak in Lanchkhuti, Georgia June-September 2011”**, TEPHINET SEVEN GLOBAL SCIENTIFIC CONFERENCE 2012, Amman-Jordan, 10-15 November, 2012, p. 144;
30. **Archil Navdarashvili** – The Abstract **“Anthrax knowledge, attitude and practice among populations in rural Georgia, 2012”**, TEPHINET SEVEN GLOBAL SCIENTIFIC CONFERENCE 2012, Amman-Jordan, 10-15 November, 2012, p. 77;
31. Nino Lomia, **Lela Sturua**, Lia Umikashvili, **Dali Trapaidze** – The Abstract **“Focus Group Discussions on the effects of a family planning Communication campaign in Georgia”**, APHA 140th Annual Meeting, USA, San Francisco, October, 2012.